

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Rodziny,
Polityki Senioralnej i Społecznej (139.)

4 stycznia 2023 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2023 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 12 – Państwowa Inspekcja Pracy; 14 – Rzecznik Praw Dziecka; 31 – Praca; 44 – Zabezpieczenie społeczne; 54 – Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych; 63 – Rodzina; 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych; 83 – Rezerwy celowe; 85 – Budżety wojewodów ogółem, a także planów finansowych: Funduszu Pracy; Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; Funduszu Emerytalno-Rentowego; Funduszu Prewencji i Rehabilitacji; Funduszu Administracyjnego; Funduszu Emerytur Pomostowych; Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; Zakładu Ubezpieczeń Społecznych; Funduszu Solidarnościowego (druk senacki nr 890, druki sejmowe nr 2653, 2831 i 2831-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Jan Filip Libicki)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

Witam panie i panów senatorów.

Rozumiem, że wraz z osobami, które zdalnie uczestniczą w naszym posiedzeniu, jest quorum? Bo wygląda na to, że osobiście uczestniczę w nim tylko ja, przynajmniej na razie.

Na początek życzę wszystkim państwu szczęśliwego nowego roku. W jakiejś mierze ten szczęśliwy nowy rok łączy się z tematem naszego dzisiejszego posiedzenia komisji.

Przedmiotem naszych dzisiejszych obrad jest rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2023 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji. Nie będę tych wszystkich działów czytał, państwo, że tak powiem, ze względu na swoją obecność wicie, jakie instytucje reprezentujecie.

Witam wszystkich gości i wszystkich szefów odpowiednich instytucji wraz ze współpracownikami. Witam pracowników Kancelarii Senatu i naszego sekretariatu.

Chciałbym zapytać, czy do tak przedstawionego porządku obrad panie i panowie senatorowie mają jakieś uwagi.

Witam Biuro Legislacyjne.

Uwag nie słyszę. W takim razie przejdziemy do procedowania tego porządku.

Chciałbym tylko jedno zaznaczyć: salę mamy do godziny 13.00. Ja będę próbował zrobić wszystko, żebyśmy do 12.30 zamknęli nasze posiedzenie, więc apeluję do wszystkich państwa, do senatorów, ale także do przedstawicieli

instytucji, żeby próbować zwięźle przedstawiać to, co jest do przedstawienia.

W związku z tym zaczynamy: część 12 „Państwowa Inspekcja Pracy”. Referuje główny inspektor pracy, koreferentem jest pani senator Bogusława Orzechowska.

Bardzo proszę, Pani Minister. Z góry przepraszam, że jak do tej pory nie odpowiadam na liczne zaproszenia, ale założmy, że jest to postanowienie noworoczne, że w tym roku się to zmieni.

Proszę bardzo.

GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY
KATARZYNA ŁĄŻEWSKA-HRYCKO

Dziękuję, Panie Senatorze. Zapraszam serdecznie. Mam nadzieję, że rzeczywiście to postanowienie noworoczne uda się zrealizować.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Sekretariat – przypilnować!)

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Senatorowie!

Projekt budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na rok 2023 po pracach komisji sejmowych właściwych do jego procedowania trafił do Wysockiej Komisji pomniejszonej po stronie wydatków o kwotę 28 milionów 420 tysięcy zł, mimo uzyskania przez przedłożony projekt wysokiej oceny członków obu komisji, tj. Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Finansów Publicznych. Wynagrodzenia zostały pomniejszone o kwotę 20 milionów 72 tysięcy zł, pozostałe wydatki bieżące o kwotę 6 milionów 153 tysięcy zł, a wydatki majątkowe o kwotę 2 milionów 195 tysięcy zł.

Zanim jednak odniosę się do kwot zmniejszeń, na wstępie chciałbym przedstawić państwu i uzasadnić w sposób jak najbardziej

syntetyczny zaplanowane na 2023 r. dochody i wydatki urzędu. Rozpocznę od dochodów.

Oszacowaliśmy, że w 2023 r. realną kwotą, która może wpłynąć do budżetu państwa z tytułu dochodów uzyskiwanych przez Państwową Inspekcję Pracy, jest kwota 2 milionów 472 tysięcy zł. Jest ona wyższa od planu na 2022 r. o 222 tysiące zł głównie w wyniku wyższych dochodów z tytułu grzywien i kar pieniężnych oraz wpływów ze sprzedaży składników majątkowych. Ze względu na specyfikę dochodów szacunek opieramy na doświadczeniu urzędu z lat poprzednich, bazując na przeprowadzonych analizach należności i wykonania planu w okresie ostatnich kilku lat. Nadal głównym źródłem dochodów urzędu będą kary pieniężne i grzywny nakładane przez inspektorów pracy oraz wpływy z administracyjnych kar pieniężnych i grzywien administracyjnych nałożonych na pracodawców delegujących pracowników z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowiące łącznie ponad 78% wszystkich zaplanowanych dochodów. Wpływy z tego tytułu zaplanowano w kwocie 1 miliona 942 tysięcy zł. Pozostałą kwotę dochodów, w wysokości 530 tysięcy zł, planujemy uzyskać przede wszystkim ze: sprzedaży składników majątkowych – to kwota 250 tysięcy zł, głównie ze sprzedaży samochodów służbowych; kar i odszkodowań, wynikających z zawartych umów – 60 tysięcy zł; refundacji wydatków z lat ubiegłych – 47 tysięcy zł. Szczegółowe omówienie zaplanowanych przez urząd dochodów zawiera materiał przekazany Wysokiej Komisji, więc nie będę go powielała w swoim wystąpieniu i pozwolę sobie przejść do trudniejszej części naszego budżetu, tj. do wydatków.

Zostały one zaplanowane w kwocie 481 milionów 853 tysięcy zł, wyższej w stosunku do kwoty w ustawie budżetowej na rok 2022 o kwotę 76 milionów 263 tysięcy zł. Zanim bardziej szczegółowo omówię poszczególne pozycje wydatków, pokrótce przybliżę strukturę.

Blisko 77% wszystkich wydatków inspekcji to wydatki na wynagrodzenia osobowe i pochodne. Pozostałe wydatki bieżące sięgają niewiele ponad 19% łącznego planu. Ponadtrzyprocentowy udział w strukturze wydatków przypada na wydatki majątkowe, a niecały 1% to świadczenia na rzecz osób fizycznych. Wartości kwotowe w grupach wydatków w porównaniu z wydatkami w 2022 r. przedstawiliśmy na stronie 22 przekazanego materiału. Na dalszych stronach

zawarliśmy ich szczegółowy opis. Dlatego też w swoim wystąpieniu skupię się na powodach wzrostu wydatków w poszczególnych ich grupach, a zacznę oczywiście od największej grupy, tj. od wynagrodzeń osobowych i pochodnych.

W grupie tej zaplanowaliśmy wzrost o kwotę 49 milionów 251 tysięcy zł, co wynika z zastosowania przez nas wskaźnika wzrostu wyższego o 8 punktów procentowych niż założony przez Radę Ministrów, planowany wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 107,8% dla jednostek rządowych. Jak państwo wiecie, jednostki wymienione w art. 139 ustawy o finansach publicznych, wśród których jest Państwowa Inspekcja Pracy, mają możliwość indywidualnego kształtowania swojego budżetu, a minister finansów włącza go do budżetu państwa. Ostateczna decyzja co do jego wielkości pozostaje jednak w rękach parlamentu. W projekcie budżetu inspekcji przedłożonym komisjom właściwym do spraw ustawy budżetowej staraliśmy się rzeczowo uzasadnić zaplanowane kwoty i powody ich wzrostu.

Wracam jednak do wzrostu wydatków w grupie wynagrodzeń i pochodnych. Od lat trudno jest mówić, iż następuje wzrost płac w sferze budżetowej, a więc i w urzędzie, którym kieruję. Wzrost funduszu na poziomie inflacji oznacza, o czym wszyscy wiemy, utrzymanie tylko realnego poziomu wynagrodzeń, a wzrost funduszu poniżej inflacji – spadek płacy realnej. Jeżeli w tym samym czasie bardziej rośnie przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, to efektem są trudności z pozyskaniem do pracy w urzędzie wykwalifikowanej kadry, które mają miejsce od kilku lat również w Państwowej Inspekcji Pracy. Jednocześnie zwiększa się pula zadań oraz oczekiwania w stosunku do urzędu, a więc także w stosunku do pracowników inspekcji. Mając na względzie z jednej strony trudną sytuację kadrową, a z drugiej strony konieczność realizacji zadań powierzanych inspekcji, zaplanowałam wzrost funduszu powyżej zakładanej przez rząd inflacji, choć tylko o 8 punktów procentowych. Byłby to niewielki krok w stronę podnoszenia atrakcyjności pracy w inspekcji. Obserwujemy spadek zatrudnienia wśród pracowników, inspektorów pracy z wykształceniem technicznym, a prowadzone nabory nie przynoszą oczekiwanych efektów. Rozbudowany zakres obowiązków Państwowej Inspekcji Pracy, misja urzędu, złożoność zadań, odpowiedzialność

związana z wydawaniem przez inspektorów pracy decyzji administracyjnych oraz oczekiwania społeczne pokładane w inspektorach pracy wymagają kadry profesjonalistów. Co roku informujemy komisje sejmowe i senackie o problemach kadrowych wynikających z poziomu wynagrodzeń, o nakładaniu na urząd nowych zadań oraz o obniżaniu płacy realnej. Jednym ze sposobów zwiększenia poziomu płac jest zmniejszenie poziomu zatrudnienia. Niestety, ze względu na ilość zadań nałożonych na urząd nie mogę skorzystać z tego rozwiązania. Jedynym rozwiązaniem jest zwiększenie funduszu wynagrodzeń.

Przejdę teraz do kolejnej grupy wydatków, w której następuje istotny, ale jakże nieunikniony i niezbędny dla urzędu wzrost. Są to pozostałe wydatki bieżące, które wznoszą się w stosunku do wydatków w 2022 r. o kwotę 18 milionów 175 tysięcy zł, a ich wzrost wynika głównie z 2 czynników. Pierwszym z nich jest przejęcie przez nasz urząd w trwały zarząd 4 obiektów na siedziby naszych jednostek. Oszacowaliśmy, iż w 2023 r. wydatki z tego tytułu wyniosą 2 miliony 644 tysięcy zł i największe będą w przypadku planowanej nowej siedziby Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie. Będą to wydatki na prace remontowe w kwocie 8 milionów 800 tysięcy zł, uzupełnienie wyposażenia na kwotę 667 tysięcy zł czy koszt przeprowadzki w wysokości 180 tysięcy zł. Urząd od wielu już lat prowadzi politykę pozyskiwania siedzib na własność. Celem tej polityki jest obniżenie w przyszłości kosztów funkcjonowania inspekcji, stworzenie właściwych warunków pracy naszym pracownikom i – co niebagatelne – właściwe zabezpieczenie obiektów, w tym infrastruktury informatycznej. Oczywiście wiąże się to z poniesieniem jednorazowych wydatków na prace remontowe czy modernizacyjne, ale są to inwestycje w majątek Skarbu Państwa. Drugim czynnikiem, który znacząco wpływa na wzrost pozostałych wydatków bieżących, są: przewidywana wysoka inflacja, wzrost minimalnego wynagrodzenia, olbrzymi wzrost cen paliw, energii czy materiałów i usług budowlano-remontowych. W grupie tej czynsze stanowią 20% pozostałych wydatków bieżących i waloryzowane są wskaźnikiem inflacji, podobnie część umów obejmujących więcej niż 12 miesięcy, w tym np. kosztowne umowy na opiekę nad systemami informatycznymi, które są umowami 4-letnimi i zawierają

zapisy przewidujące waloryzację cen przy wysokim poziomie inflacji. W 2022 r. zakończyły się też umowy na niektóre dostawy i usługi, np. usługi drukarskie, dostawy papieru, materiałów biurowych, których ceny w ubiegłym roku wynikały z umów z lat wcześniejszych i w trakcie obowiązywania umów nie mogły ulec zmianie. W 2023 r. ceny te będą znacznie wyższe, niż wynikałoby to ze wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych podanego przez Radę Ministrów.

Zgodnie z wytycznymi ministra finansów wydatki należało planować maksymalnie do poziomu wydatków w 2022 r. Mimo wytycznych, ze względu na nowe zadania i wzrost cen towarów i usług, przewidzieliśmy w projekcie budżetu również wzrost w tej grupie wydatków. Obserwujemy z niepokojem ceny towarów i usług, gdyż dalszy ich wzrost, a nawet utrzymanie ich na poziomie obecnym może spowodować nie tylko trudności w realizacji wszystkich zaplanowanych zadań, ale również problemy z regulowaniem zobowiązań.

Przechodząc do kolejnej grupy wydatków...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Jakbym mógł prosić o bardziej syntetyczne przedstawienie, byłbym zobowiązany.)

Tak, już kończę, Panie Senatorze.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Dziękuję.)

...A mianowicie wydatków majątkowych, powiem, że zaplanowaliśmy je wyższe o kwotę 8 milionów 563 tysięcy zł od wydatków określonych w ustawie budżetowej na 2022 r.

To wszystko macie państwo w swoich materiałach, które przedstawiliśmy wcześniej, więc rzeczywiście, skracając, przejdę po prostu do podsumowania swojego wystąpienia.

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Senatorowie, tak wyglądał nasz budżet, który trafił do komisji sejmowych. Jak powiedziałam na wstępie mojego wystąpienia, w toku prac nad rządowym projektem ustawy budżetowej na 2023 r. budżet Państwowej Inspekcji Pracy po stronie wydatków został zmniejszony o kwotę 28 milionów 420 tysięcy zł, w tym wynagrodzenia o kwotę 20 milionów 72 tysięcy zł, a pozostałe wydatki bieżące – o kwotę 6 milionów 153 tysięcy zł oraz wydatki majątkowe – o kwotę 2 milionów 195 tysięcy zł. Fundusz wynagrodzeń dla pracowników został zmniejszony do poziomu zaproponowanego przez Radę Ministrów wskaźnika wzrostu wynagrodzeń, co

oznacza dla inspekcji ponowne obniżenie płacy realnej oraz pogłębienie i tak już trudnej sytuacji kadrowej w urzędzie. Zmniejszenie wydatków bieżących w większości dotyczy pochodnych od wynagrodzeń, co jest skutkiem zmniejszania funduszu wynagrodzeń. Jednakże pozostałe zmniejszenie wydatków bieżących w przyszłym roku będzie rodzić trudności w funkcjonowaniu urzędu głównie z powodu przejęcia 4 obiektów w trwały zarząd, ale nie tylko. Wysoka inflacja, wzrost minimalnego wynagrodzenia, olbrzymi wzrost cen paliw, energii, materiałów i usług budowlano-remontowych spowodują trudności w realizacji zaplanowanych zadań oraz regulowaniu zobowiązań.

Budżet Państwowej Inspekcji Pracy na 2023 r. został sporządzony w sposób rzetelny i solidny, dlatego proszę Wysoką Komisję o podjęcie działań w celu przywrócenia w części 12 budżetu państwa całej kwoty zmniejszenia, tj. 28 milionów 420 tysięcy zł.

Dziękuję za wysłuchanie. W przypadku pytań pozostają do dyspozycji, razem ze współpracownikami. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Zanim oddam głos pani senator Orzechowskiej, tylko powiem, że jestem zdumiony, bo od lat pojawia się ten sam problem i on zawsze dotyczy Państwowej Inspekcji Pracy, tzn. tego przycięcia funduszu wynagrodzeń. Zawsze my to przywracamy, potem już nie pamiętam, szczerze mówiąc, co z tym dalej się dzieje, ale wyraźnie ktoś po stronie obecnej większości nie lubi Państwowej Inspekcji Pracy. Być może jest jakiś inny powód, nie wiem, trudno mi powiedzieć.

Proszę bardzo, oddaję głos pani senator Bogusławie Orzechowskiej.

Proszę bardzo, Pani Senator.

SENATOR
BOGUSŁAWA ORZECHOWSKA

Panie Przewodniczący! Wysoka Izbo! Pani Minister!

Po szczegółowym zapoznaniu się z planowanym budżetem wnoszę o to, żeby dany budżet

był przywrócony do wartości, która została tu nam przedstawiona. Tak że wnoszę o przyjęcie tego budżetu bez poprawek. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Przepraszam, ale ja nie bardzo rozumiem. Chodzi o to, żebyśmy przywrócili te 28 milionów zł, czy żebyśmy tylko przyjęli wniosek pani senator...

SENATOR
BOGUSŁAWA ORZECHOWSKA

Chodzi o to, żebyśmy przywrócili te 28 milionów zł, które były pierwotnie...

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Okej, rozumiem. Bardzo dziękuję.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakąś uwagę?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner: Ja bym chciała przypomnieć, że...*)

Proszę.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BOŻENA LANGNER

Chciałabym tylko przypomnieć, że trzeba wskazać, skąd należałoby wziąć tę kwotę, bo bez tego nie będzie to w odpowiednim kształcie.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze, rozumiem. W takim razie ja myślę tak: wnioski legislacyjne przegłosujemy na końcu i ja miałbym... czy może... Sekundkę, chwileczkę. Rozumiem, że pojawił się wniosek legislacyjny pani senator Orzechowskiej. Nie ma źródła, z którego mamy wziąć te 28 milionów zł. Moja propozycja byłaby taka: jeżeli pani senator

Orzechowska mogłaby teraz, ewentualnie na koniec naszego posiedzenia, wskazać źródło, to taki wniosek legislacyjny przegłosujemy. Jeśli nie, jeżeli takie źródło się nie pojawi, to wtedy zgłosimy taki wniosek na posiedzeniu plenarnym, a wspólnie z panią mecenas znajdziemy takie źródło.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś pytania, uwagi do tej części budżetu? Nie.

W takim razie rozumiem, że na koniec przegłosujemy ten wniosek legislacyjny, jeśli się pojawi źródło, a jeśli nie, to zgłosimy w debacie plenarnej, znajdując wcześniej...

Czy pani...

(*Senator Magdalena Kochan*: Tak, Panie Przewodniczący.)

Proszę bardzo.

SENATOR

MAGDALENA KOCHAN

Ja myślę, że... Oczywiście nie podam w tej chwili numerków części budżetowych, ale mówiąc najogólniej, są 2 miejsca, co do których moje wątpliwości są ogromne. Pierwsze: dodatkowe 700 milionów zł dla telewizji dawniej publicznej, dzisiaj rządowej. Jak tam będzie 28 milionów zł mniej, to na pewno to nie zaszkodzi. Przypominam też, że ponad 1,5 miliarda zł kosztuje nas utrzymanie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. To jest duża kwota, tym bardziej, że jeszcze 7 lat temu starczało na to 150 milionów zł. Zatem to jest drugie źródło, z którego 28 milionów zł, o ile dobrze pamiętam, możemy uszczknąć. Te 2 źródła podają jako 2 możliwe źródła sfinansowania potrzeb Państwowej Inspekcji Pracy.

PRZEWODNICZĄCY

JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

W takim razie, że tak powiem, przejdziemy do głosowania... Na koniec pani senator wskazała te 2 źródła i o przygotowanie takiej poprawki panią mecenas bardzo proszę.

W takim razie zamykam tę część dotyczącą Państwowej Inspekcji Pracy, bo rozumiem, że nie ma dalszych pytań.

Przechodzimy do następnej części: część 14 „Rzecznik Praw Dziecka”. Referuje pan minister

Mikołaj Pawlak, koreferentką jest pani senator Agnieszka Gorgoń-Komor.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

RZECZNIK PRAW DZIECKA

MIKOŁAJ PAWLAK

Dzień dobry. Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Krótko i zwięźle. Budżet Rzecznika Praw Dziecka – część 14 – uchwalony przez Sejm, to 21 milionów 978 tysięcy zł. On jest o kilkaset tysięcy złotych mniejszy od planowanego, ale już na samym początku zwracam się do Wysokiej Komisji o pozytywne zaopiniowanie tej części budżetu w takiej formie. I już wyjaśniam dlaczego.

Budżet ten jest zwiększony w stosunku do ubiegłorocznego w ten sposób, że dotacja celowa, która była przyznana w ciągu roku budżetowego na rozszerzenie działalności Dziecięcego Telefonu Zaufania, została do niego włączona. Zatem jest zachowana ciągłość i będzie możliwość dalszej pracy tego telefonu. Powiem, dlaczego bardzo ważna jest działalność tego telefonu i jak bardzo się rozwinęła w ostatnich 2 latach, kiedy zaczął on działać przez całą dobę, a dodatkowo uruchomiliśmy czat internetowy. W latach 2018–2019 było ok. 24–25 tysięcy połączeń telefonicznych. W roku 2022 – bo mam już pełne dane z zeszłego roku – telefonów i czatów internetowych było ponad 53 tysiące. A zatem nastąpił ogromny wzrost. Jest to podyktowane zarówno okresem pocovidowym i izolacją dzieci i młodzieży, jak i okresem wojny na Ukrainie i rozwinięciem telefonu również w zakresie działalności...

(*Rozmowy na sali*)

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki*: Przepraszam bardzo. Jeżeli panie chcecie porozmawiać, to proszę wyjść na korytarz, omówić wszystko z panią mecenas i wrócić. Dziękuję.)

...w językach rosyjskim i ukraińskim. To jest jedna z części budżetu, w przypadku której potrzeby są zwiększone, stąd też budżet wymagał zwiększenia finansowania etatów. Ponieważ niebawem wchodzi w życie nowelizacja ustawy o pieczy zastępczej i została tam uwzględniona dodatkowa kompetencja rzecznika polegająca na opiniowaniu utworzenia nowych placówek

przez wojewodów... To jest na pewno nowe zadanie, które będzie spoczywało na rzeczniku. Dodatkowo wzrasta liczba spraw dyscyplinarnych nauczycieli. W roku 2021 było ich mniej z uwagi na koronawirusa. Tych spraw było niespełna 500, teraz już zbliżamy się do 1 tysiąca rocznie. Tak więc te sprawy wymagają większego zatrudnienia.

Dodatkowo budżet ten uwzględnia różnego rodzaju kampanie. W roku 2022 poza kampaniami w social mediach były również kampanie telewizyjne, 2 telewizje ogólnopolskie tego się podjęły. Ale dodatkowo staramy się rozwijać kampanie w różnych miastach Polski, chociażby we Wrocławiu, w Toruniu już jeździ komunikacja miejska oklejona informacjami o Dziecięcym Telefonie Zaufania. Dziękuję kolejnym miastom, chociażby Łodzi... Pani prezydent Zdanowska już się zgodziła i w styczniu, mam nadzieję, tę współpracę będziemy dalej rozwijali. A zatem zwiększony budżet, szczególnie w zakresie wydatków osobowych, jest niezbędny do zapewnienia prawidłowego, ciągłego wykonywania zadań Rzecznika Praw Dziecka.

Dodatkowo, Wysoka Komisjo, mogę wskazać, że uwzględnione są dodatkowe wydatki rzeczowe związane z rozbudową siedziby. Niestety, nie udało się skończyć remontu w roku 2022 przez różnego rodzaju problemy. Będzie to wykonane do końca maja br. Tak więc wydatki bieżące na wyposażenie nowego miejsca, kilkuset metrów kwadratowych też są niezbędne.

Pozostaję do dyspozycji. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo.

Koreferentką jest pani senator Agnieszka Gorgoń-Komor.

Bardzo proszę, Pani Senator.

(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor: Nie wiem, czy mnie słyhać, Panie Przewodniczący...*)

Tak, słyhać.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Ja oczywiście nie mam większych zastrzeżeń oprócz tego, że zastanawiam się... No, pan

rzecznik wytłumaczył, dlaczego są zwiększone wydatki: bo nie został dokończony remont. Myślę sobie, że można przyjąć tę część budżetu, jeśli chodzi o Rzecznika Praw Dziecka... Przepraszam...

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję.

Nie ma pani mecenas z Biura Legislacyjnego...

(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor: Przepraszam, mam troszkę infekcję. Dziękuję bardzo.*)

Wszystko dobrze, proszę się kurować.

Nie ma pani mecenas z Biura Legislacyjnego, ale myślę, że będziemy panią mecenas ściągać w momencie, gdy się pojawi jakaś propozycja poprawki.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Pani przewodnicząca Magdalena Kochan?

(*Senator Magdalena Kochan: Nie, nie.*)

Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś głosy? Nie ma.

W takim razie rozumiem, że akceptujemy tę część budżetu, zgodnie z rekomendacją pani senator Agnieszki Gorgoń-Komor.

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do części 31 „Praca”, planu finansowego Funduszu Pracy i planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Referuje przedstawiciel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Kto jest tym przedstawicielem?

(*Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to Maria Kałuska, dyrektor Departamentu Budżetu.*)

Proszę bardzo.

Koreferentem jest pani senator Dorota Tobiszowska.

Bardzo się cieszymy, Pani Dyrektor, że pani jest, ale proszę przekazać, że byłoby wskazane, gdyby podczas rozpatrywania tej części budżetowej oprócz pani był także ktoś z kierownictwa ministerstwa.

(*Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Panie Przewodniczący, wiem, że pani minister do nas dotrze. Po prostu zadzwoniła rano,*

źle się... No, też troszkę dopadły nas wszystkich infekcje i pani minister...)

Rozumiem. Czyli nie jest to lekceważenie...

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Nie, nie.)

... że tak powiem, obrad komisji.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Powiedziałam, że o 9.30 zaczynamy, tak że jest jeszcze 5 minut.)

Aha, no dobrze. No to...

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Pani minister prawdopodobnie jest w trasie, ale jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to ja zacznę referować.)

Oczywiście, że pozwolę. Ja tylko pozwalam sobie też na taką uwagę, bo do tej pory był to pewien zwyczaj, więc chciałbym ten zwyczaj utrzymać.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Jak najbardziej.)

Jako człowiek o konserwatywnych poglądach, chciałbym utrzymać ten zwyczaj po prostu.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Myślę, że pani minister też ma konserwatywne...)

Dobrze, znakomicie.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: ...i do nas dołączy.)

Proszę bardzo.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA**

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Szanowni Państwo!

Chciałabym powiedzieć, że w części 31 „Praca” w stosunku do poprzedniego roku nie nastąpiły żadne bardzo istotne zmiany. Utrzymaliśmy poziom wydatków pozwalający na funkcjonowanie zarówno urzędu ministra, jak i jednostek podległych i nadzorowanych. Wzrost, jaki uzyskano i zabezpieczono w tej części budżetu, wynikał z waloryzacji wynagrodzeń wskaźnikiem

7,8%. Zabezpieczono również niezbędne wydatki wynikające ze wzrostu inflacji, a dotyczące przede wszystkim kosztów utrzymania Ochotniczych Hufców Pracy, bo koszty związane z zakwaterowaniem młodzieży, utrzymaniem młodzieży są bardzo znaczące i nie mogą być wstrzymane, gdyż wymagane jest bieżące utrzymanie, bieżące odtwarzanie stanu majątku i bieżący zakup choćby żywności dla tak znacznej grupy młodzieży, jaką opiekują się Ochotnicze Hufce Pracy. Poziom dochodów również jest zbliżony. To również są wpływy głównie z usług świadczonych przez Ochotnicze Hufce Pracy.

Poziom dochodów to prawie 26 milionów zł. Poziom wydatków to prawie 515 milionów zł i ich wysokość w stosunku do wydatków w poprzednim roku wzrosła o ponad 73 miliony zł właśnie z tytułu waloryzacji wynagrodzeń i zabezpieczenia niezbędnych kosztów utrzymania naszych jednostek.

W stosunku do projektu, jaki został przedstawiony przez rząd do zaopiniowania Sejmowi... W wyniku poprawek sejmowych ten budżet został zwiększony ze względu na przyjęcie dopiero we wrześniu programu wieloletniego dotyczącego poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy. Jest to etap VI polegający na kontynuacji realizacji poprzednich działań. Środki na ten program zostały poprawką przeniesione z rezerwy bezpośrednio do części 31 „Praca”, żeby ułatwić bezpośrednio wykonywanie od 1 stycznia przez Centralny Instytut Ochrony Pracy działań związanych z realizacją tego programu.

Wzrost kosztów, również wynikający z tej poprawki sejmowej, dotyczył kosztów funkcjonowania biblioteki niewidomych będącej w strukturach Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego. Wzrost czynszu i konieczność utrzymania tej biblioteki spowodowały też konieczność przeniesienia części środków z rezerwy bezpośrednio do budżetu głównej biblioteki, tak aby można było już na początku stycznia zawrzeć umowę aneksującą dotychczasowe warunki najmu lokalu biblioteki niewidomych.

W ramach budżetu środków europejskich jest kwota prawie 600 milionów zł. Obejmuje realizację projektów zarówno w nowej perspektywie finansowej, jak i projektów, które jeszcze w starej perspektywie finansowej są realizowane w 2 kolejnych latach po zakończeniu tej perspektywy.

Wynagrodzenia, tak jak powiedziałam, ujmują wzrost z tytułu waloryzacji. Etaty w części 31 to 6 tysięcy 523. Tak wysoki stan wynika z tego, że 2 tysiące 800 to są etaty pracowników młodocianych i 2 tysiące 800 to są pracownicy jednostek Ochotniczych Hufców Pracy.

W załączniku nr 8 „Dotacje celowe” ujęta jest kwota 1,7 miliona zł z przeznaczeniem na składki do organizacji związkowych i międzynarodowych... organizacji pracodawców i pracowników, którzy należą do organizacji międzynarodowych i z tego tytułu wnoszą składki członkowskie.

W zakresie Funduszu Pracy... Na wstępie mogę tylko powiedzieć, że ten rok w przypadku zarówno Funduszu Pracy, jak i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest rokiem, w który wchodzimy bez obciążenia w zakresie działań covidowych czy działań w zakresie Funduszu Pomocy, a jednocześnie stan zarówno jednego, jak i drugiego funduszu w wyniku realizacji bardzo znacznych inicjatyw przez Fundusz Pracy w obszarze w szczególności Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 nie został uszczuplony nawet o złotówkę. Wszystkie działania, jakie były realizowane, były refundowane lub środki wcześniej były pozyskiwane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Tym samym Fundusz Pracy na początku roku jest w dobrej kondycji finansowej, bo zasoby funduszu, tak jak w poprzednich latach, to jest porównywalne, wynoszą nadal ponad 24 miliardy zł, w tym środki pieniężne to ponad 16 miliardów zł.

Przychody funduszu planowane są na poziomie 9,5 miliarda zł. Ten poziom jest wyższy w stosunku do poziomu w poprzednim roku o 1 miliard zł z tytułu tego, że nieplanowany jest spadek zatrudnienia, planowany za to jest znaczny wzrost przeciętnego wynagrodzenia i to oznacza, że przychody z tytułu składki będą wyższe o ponad 1 miliard zł w stosunku do tych przychodów w roku poprzednim. Wpływy z tytułu składki są oczywiście głównym źródłem przychodów Funduszu Pracy. Wraz z pozostałymi przychodami oraz ze względu na stan, jaki jest na początku roku, zasoby funduszu pozwolą na realizację zarówno wydatków, jakie są określone w ustawie budżetowej, na poziomie 9,7 miliarda zł, jak i pozostawienie w dobrej kondycji Funduszu Pracy na koniec roku, gdyż również przewidujemy właściwie analogiczny stan jak na początku roku, czyli stan funduszu będzie taki, że również będą ponad 24 miliardy zł, a środki

pieniężne również wyniosą ponad 16 miliardów zł.

W wydatkach dominującymi pozycjami będą: wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu – to jest kwota ponad 5 miliardów zł; wydatki obowiązkowe – to jest kwota ponad 3 miliardów zł, w tym zasiłki dla bezrobotnych to 2,3 miliarda zł. Nie przewidujemy tutaj znaczącego wzrostu, ponieważ planowana stopa bezrobocia nie ulega drastycznej zmianie w stosunku do tej, jaka jest prognozowana obecnie i jaka była na koniec grudnia.

W przypadku Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, tak jak powiedziałam, omawiając Fundusz Pracy, jest analogiczna sytuacja, czyli również nie doszło do uszczuplenia funduszu i środków w wyniku działań dotyczących realizacji różnych tarcz w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Dlatego też stan funduszu, jaki w tej chwili planujemy i jaki jest w tej chwili już praktycznie zrealizowany, co widać, gdy się patrzy na stan środków na rachunku bankowym, to prawie 4 miliardy zł. Planowane przychody Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyniosą prawie 800 milionów zł i również będą wyższe w stosunku do przychodów w roku 2022 ze względu na dobrą kondycję rynku pracy i wzrost przeciętnego wynagrodzenia. Wydatki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zaplanowane zostały w kwocie prawie 250 milionów zł. Te pozycje zostaną przeznaczone na koszty własne związane z utrzymaniem funduszu, jak również koszty umorzenia udzielonych pożyczek. W ramach transferów na rzecz ludności mieszczących się w należnościach obejmujących wypłaty świadczeń dla pracowników z tytułu likwidacji zakładów pracy... Jest to kwota 106 milionów zł. Przewiduje się, że stan Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na koniec roku, dzięki przewidywanym wpływom i dobrej kondycji funduszu, wyniesie 4,3 miliarda zł. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Bardzo dziękuję, Pani Dyrektor.
Pani senator Dorota Tobiszowska – jako koferentka.

Bardzo proszę, Pani Senator.

SENATOR
DOROTA TOBISZOWSKA

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Ponieważ pani dyrektor departamentu tak bardzo dokładnie przedstawiła zmiany sejmowe, nie pozostaje mi, jak sądzę, nic innego, jak tylko poprosić szanowną komisję i wnioskować o przyjęcie budżetu w części 31 „Praca” właśnie w takim kształcie, w jakim został nam przedstawiony. Zatem o to bardzo proszę. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Przypuszczam, że nie, ponieważ zajmowaliśmy się propozycją poprawki dotyczącej Państwowej Inspekcji Pracy.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś uwagi? Nie.

W takim razie uznajemy rekomendację pani senator Tobiszowskiej i uznajemy tę część budżetu za zaakceptowaną przez naszą komisję.

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do części kolejnej, części „Zabezpieczenie społeczne”. Referuje przedstawiciel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej – witamy panią minister Anitę Czerwińską – a koreferentem jest pan senator Artur Dunin.

Proszę bardzo.

Pani minister będzie referować czy ktoś...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Anita Czerwińska: Pani dyrektor.)

Pani dyrektor?

Proszę bardzo, Pani Dyrektor.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Dziękuję bardzo...)

Proszę o zwięzłość.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Tak, dziękuję serdecznie.)

Dziękuję.

DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA

Chciałabym powiedzieć, że również w zakresie części 44 nie dokonaliśmy istotnych zmian w stosunku do roku 2022 z tej racji, że ministerstwo kontynuuje zadania, jakie ma wyznaczone ustawami. Istotna zmiana może tylko dotyczyć zwiększenia dotacji dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z racji wprowadzenia od 1 stycznia 2023 r. nowej pozycji dotacji dotyczącej dofinansowania zakładów, w przypadku których w wyniku zmian podatkowych mogło nastąpić zagrożenie uzyskaniem mniejszych wpływów na zakładowe fundusze rehabilitacji. Jest to kwota 150 milionów zł dodatkowego przychodu.

W pozostałym zakresie dalej realizujemy programy dotyczące aktywności na rzecz osób starszych, utrzymujemy zadania w zakresie wydawania legitymacji dla osób niepełnosprawnych, utrzymania systemów informatycznych, zarówno w ministerstwie, jak i w całej Polsce, dotyczące działań z zakresu pomocy społecznej. Dlatego też istotnym zmianom w zakresie części 44 ten budżet nie uległ.

W zakresie środków europejskich kontynuujemy realizację projektów w dotychczasowej perspektywie i przystępujemy do realizacji nowej. W związku z tym poza Programem Operacyjnym „Pomoc żywnościowa” pojawia się... W nowej perspektywie ten program będzie nazywał się Program Fundusze Europejskie – Pomoc Żywnościowa, niemniej zakres tej pomocy, podmioty uczestniczące jako instytucje w tej pomocy pozostają bez zmian. Wzrost wydatków dotyczy, tak jak powiedziałam w odniesieniu do części 31, wzrostu wynagrodzeń z tytułu waloryzacji. Nie przewidujemy jakiegś znaczącej zmiany w zakresie zatrudnienia. Dalej utrzymany jest stan zatrudnienia na poziomie ok. 420 etatów.

W zakresie dotacji celowych, w związku z kontynuacją programu wieloletniego „Aktywni” i resortowych programów na rzecz pomocy społecznej, przewidujemy, tak jak w roku 2022, kwotę ponad 50 milionów zł.

Na pomoc żywnościową w zakresie 2 programów wynikających ze starej i nowej perspektywy przewidujemy ponad 485 milionów zł. Jest tu wzrost w stosunku do roku poprzedniego z racji

właśnie przyjęcia nowej perspektywy. Ministerstwo pełni rolę instytucji zarządzającej, a pozostałe podmioty, w tym Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i podmioty, które są wyłaniane, czyli Polski Czerwony Krzyż, Bank Żywności czy Polski Komitet Pomocy Społecznej, dalej przewidziane są do realizacji tego programu jako podmioty wspierające. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję.

Pan senator Artur Dunin – jako koreferent.

Proszę bardzo.

Czy jest pan senator?

(*Senator Artur Dunin: Jest. Halo?*)

Halo? Mamy jakieś kłopoty z łącznością.

Może by pan senator kamerę wyłączył, może gdy to będzie sam głos, będzie lepiej.

Proszę bardzo.

**SENATOR
ARTUR DUNIN**

Czy mnie słyhać? Przepraszam, ale na 2 posiedzeniach komisji jestem jednocześnie. Zapoznając się...

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki: Słysząc, słyhać.*)

Oczywiście nie jest to budżet idealny, ale nie wnoszę do niego na tym etapie żadnych uwag.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie.

Czy pozostali państwo senatorowie mają jakieś uwagi i chcieliby o coś zapytać? Nie.

W takim razie kierunkowo przyjmujemy akceptację dla tej części budżetu.

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do następnej części: plan finansowy Funduszu Solidarnościowego.

Referuje przedstawiciel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, a koreferentem jestem ja.

Proszę... Pani minister czy pani dyrektor?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Anita Czerwińska: Pani dyrektor.*)

Proszę bardzo.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA**

Dziękuję serdecznie.

Panie Przewodniczący, w zakresie Funduszu Solidarnościowego planujemy kontynuację przyjętych ustawowych zadań oraz programów resortowych, jakie rozpoczęte zostały w roku 2022. Plan finansowy Funduszu Solidarnościowego przewiduje przychody w wysokości 17,4 miliarda zł. Będą one wyższe o ponad 700 milionów zł od przewidywanego wykonania w roku 2022. Również jest to związane z wpływami ze składki na Fundusz Solidarnościowy i tak jak w przypadku Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dobrą kondycją rynku oraz wzrostem przeciętnego wynagrodzenia. Te wpływy ze składki to prawie 12 miliardów zł. Pozostałe wpływy to danina solidarnościowa i dotacja z budżetu państwa.

Wydatki Funduszu Solidarnościowego planujemy w kwocie 25 miliardów zł. Te środki przeznaczone są na zadania ustawowe: świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji – to jest planowana kwota 3,6 miliarda zł; renta socjalna – 5,6 miliarda zł; dodatkowe roczne świadczenie dla emerytów i rencistów – planowana kwota 14,8 miliarda zł. Po realizacji pozostałych zadań związanych z realizacją tych podstawowych programów tutaj wymienionych stan środków pieniężnych na koniec okresu wyniesie 1,2 miliarda zł. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję.

Ja sobie pozwolę na kilka uwag tradycyjnych, bo myślę, że jakbyśmy cofnęli się do debaty tej komisji w roku poprzednim, to te uwagi byłyby podobne.

Ja nie będę zgłaszał wniosków legislacyjnych, ale chcę bardzo wyraźnie powiedzieć... No, jaka jest historia tego funduszu? Historia jest taka, że do protestujących w Sejmie osób z niepełnosprawnościami i ich rodziców przyjechał pan premier i ten fundusz im obiecał. Ten fundusz wtedy nazywał się Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Potem w pracach legislacyjnych zniknęła część tej nazwy i został Fundusz Solidarnościowy.

Efekt jest taki, że o ile do tego 1 miliarda zł... Nawet powiedzmy, że do tych 3,6 miliarda zł, które dotyczą świadczenia uzupełniającego, i tego 1 miliarda zł, który dotyczy programów resortowych, nie mam zastrzeżeń. To jest wydawane zgodnie z intencją powstania tego funduszu. No ale trzeba sobie bardzo jasno powiedzieć, że ani zasiłek pogrzebowy, ani dodatkowe świadczenie emerytalne nie miały być pierwotnie płacone i finansowane z tego funduszu. A są i – w tym sensie – ze szkodą dla osób z niepełnosprawnościami. Ja rozumiem, że możemy sobie dowolnie, dość dowolnie żonglować tymi liczbami, no ale sprawa jest taka, że Fundusz Solidarnościowy – niech mnie pani dyrektor i pani minister poprawią, jeśli się mylę – cały czas jest na minusie. Bo jest chociażby pożyczka z Funduszu Rezerwy Demograficznej, o ile ja dobrze widzę. 11 miliardów 564 miliony 722 tysiące zł to należność Funduszu Rezerwy Demograficznej, która obejmuje m.in. pożyczki udzielone Funduszowi Solidarnościowemu na rok 2020 na wypłatę dodatkowego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów. Dla mnie jest pytanie... Bo wtedy, kiedy pan minister Szwed tutaj przychodził w poprzednich latach, już rozmawialiśmy o tym, kiedy te pożyczki Funduszu Solidarnościowego będą spłacane.

No i moje pytanie: kiedy i w jakim tempie ten minus w Funduszu Solidarnościowym będzie znikał? Czy my już jesteśmy – bo ja tego nie pamiętam, szczerze powiem – na etapie spłacania tego zadłużenia Funduszu Solidarnościowego, czy nie? To jest pierwsze pytanie.

I w związku z tym pytanie drugie. Kiedy państwo, jako ministerstwo, planujecie w większym zakresie wrócić do tej pierwotnej funkcji Funduszu Solidarnościowego, czyli większego finansowania programów resortowych?

To są moje 2 pytania. Z góry mówię, że tak jak powiedziałem na początku, nie będę zgłaszał na tym etapie żadnych poprawek ani wniosków

legislacyjnych, ale prosiłbym o odpowiedzi na te 2 pytania.

Bardzo dziękuję.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Mam zgodę pani minister i mogę udzielić odpowiedzi. Tak że, Panie Przewodniczący, jeżeli mogę w zakresie pierwszego pytania...)

Proszę bardzo, oczywiście.

DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA

Splata pożyczki do Funduszu Rezerwy Demograficznej została, zgodnie z umową, zaprogramowana na lata 2026–2040. Tak że pierwszą ratę spłaty pożyczki będziemy mieć dopiero w 2026 r. W tym roku fundusz planuje pierwszą spłatę pożyczki do Funduszu Pracy i to jest ujęte w planie funduszu. Corocznie przewidziana jest do spłaty kwota 300 milionów zł. Tak że owszem, w zobowiązaniach jest to kwota minusowa w funduszu, ale konstrukcja wszystkich zadań, przychodów i wydatków jest tak ujmowana – i nie może być inaczej – że stan środków pieniężnych musi być na plusie. Dlatego też powiedziałam, że stan środków pieniężnych na koniec tego roku planowany jest na 1,2 miliarda zł. Ale już wiemy, że z tego względu, że planowanie było w lipcu, a przewidywane wykonanie już nawet na koniec roku jest troszkę większe, niż planowaliśmy, te wpływy, jeżeli będzie dobra kondycja, ze składki zostaną uzyskane w wyższej wysokości.

Co do odpowiedzi na pytanie o realizację programów, to chciałabym powiedzieć, że w 2022 r. kwota, też w wyniku poprawki na etapie prac sejmowych nad budżetem, na programy resortowe została zwiększona prawie 2-krotnie, z 500 milionów zł do 1 miliarda zł, co też pozwala na wypracowanie pewnych rozwiązań w ministerstwie. Ponieważ jest ograniczony zespół, który to obsługuje, staramy się jako ministerstwo współpracować z wojewodami, wypracowywać nowe rozwiązania, które umożliwią bardziej płynne i bardziej elastyczne podejście, a jednocześnie nienaruszające zasad dyscypliny finansów w wydatkowaniu tych środków. Tak że to pierwszy rok, w którym podwoiliśmy

realizację, no i zmierzamy się w kolejnym roku z realizacją tych programów.

W związku z informacją o początkach funduszu chciałabym zauważyć, że wtedy, kiedy był konstruowany ten fundusz, wpływy ze składki planowane były na poziomie 0,15 podstawy. To wtedy było ok. 600 milionów zł. Oczywiście gdybyśmy utrzymali ten poziom składki, te 0,15 do tego okresu, to, prognozując zarówno wzrost zatrudnienia, jak i wzrost przeciętnego wynagrodzenia, byłaby to kwota być może ok. 1 miliarda, 1 miliard 200 milionów zł. Dzięki podwyższeniu składki na Fundusz Solidarnościowy mamy prawie 12 miliardów zł wpływów ze składki. Tak że gdybyśmy utrzymali ten poziom składki i dodali do tego daninę solidarnościową, to byłaby to suma wydatków na świadczenie uzupełniające i na nasze programy. To, że te wpływy są jakby wyższe... A jednocześnie ustawa nie znaczący przychodów, nie przeznaczają ich na określone wydatki. Pan przewodniczący powiedział też, że możemy żonglować liczbami. Ale możemy też ustalać pewne zadania, jakby nie mając pewnego limitu na określone zadania. A istotne jest jednak to podwyższenie, ta możliwość podwyższenia tej składki z racji tego, że kondycja Funduszu Pracy jest dobra i dzielenie się tą składką bez podwyższania jej ogólnego poziomu jest możliwe i pozwala na realizację zadań obu funduszy. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję.

To ja jeszcze dwa zdania komentarza do tego, co tutaj padło, i będziemy, jak myślę, kończyć.

Proszę mnie dobrze zrozumieć. To jest tak: ten 1 miliard zł, który jest tam zapisany – mówię to także jako osoba z niepełnosprawnością – jest planowany do wydania na programy resortowe, które są niezwykle istotne dla osób z niepełnosprawnościami: opieka wytchnieniowa, centra opiekuńczo-mieszkalne może mniej, asystentura osobista. No, to tam jest, krótko mówiąc. Jeżeli oprzemy się na moim przykładzie, to ja mogę funkcjonować tak, jak funkcjonuję, ponieważ mam asystentów z tytułu tego, że jestem parlamentarzystą. Jak przestanę być parlamentarzystą w roku 2023 – proszę mi życzyć, żeby tak się nie stało – to ja, że tak powiem, pozostanę

bez tej pomocy. Prawda? Ludzie, którzy nie są parlamentarzystami, pozostają bez tej pomocy. W związku z tym, jeśli się widzi w wydatkach tego funduszu wydatki na różne cele, w tym na zasiłek pogrzebowy, który zanim tego funduszu nie było, był finansowany w inny sposób, powiedzmy sobie to szczerze i wprost, a jednocześnie widzimy, że na te istotne rzeczy jest wydawany 1 miliard zł, to trudno, żeby się w nas nie budziły daleko posunięte wątpliwości w tej sprawie. Ja, jak mówię, nie czepiam się świadczenia uzupełniającego, bo powiedzmy, że możemy dyskutować, czy to się w tym mieści, czy się nie mieści. Pewnie będą na ten temat różne poglądy, ale dobrze, zostawmy to. Jednak jest dla mnie oczywiste, że te rzeczy, które tutaj wymieniłem, się nie mieszczą w tym, szczególnie dodatkowe świadczenie emerytalne. To by było tyle.

Czy są jeszcze jakieś głosy ze strony państwa senatorów? Nie ma.

W takim razie przyjmujemy kierunkowo na tym etapie akceptację dla planu Funduszu Solidarnościowego.

Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do następnych części: część 63 „Rodzina”; część 83 „Rezerwy celowe”; część 85 „Budżety wojewodów ogółem” w zakresie działów 852 „Pomoc społeczna”, 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”, 855 „Rodzina”.

Referuje przedstawiciel Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, a koreferentem jest pan senator, przewodniczący Ryszard Majer.

Proszę bardzo.

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Jeśli mogę, Panie Przewodniczący...)

Pani dyrektor, tak?

(Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Maria Kałuska: Tak.)

Dobrze.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA**

Pani Minister, mogę, tak?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej Anita Czerwińska: Tak, jak najbardziej.)

Dziękuję serdecznie.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Również w zakresie części 63, jak i spraw rodziny i pomocy społecznej nie dokonaliśmy istotnych zmniejszeń. W związku z tym zarówno w części 63, jak i w budżetach wojewodów czy rezerwach celowych zabezpieczone są przede wszystkim środki na realizację świadczeń rodzinnych. W projekcie jest to kwota ponad 15 miliardów zł. Jest to wzrost o 1,1 miliarda zł w stosunku do ustawy budżetowej na 2022 r. Zabezpieczamy zadania z pomocy społecznej na poziomie 4,9 miliarda zł. To jest poziom nieznacznie wyższy w stosunku do poziomu w poprzednim roku i uwzględnia wzrosty wynagrodzeń w ośrodkach zajmujących się pomocą społeczną. W zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 zabezpieczamy kwotę 553 milionów zł. Jest tu również wzrost wydatków w stosunku do wydatków w poprzednim roku, co wynika ze zwiększenia środków, jakie Fundusz Pracy przeznacza na wsparcie opieki nad dziećmi do lat 3, ze 150 milionów zł do 250 milionów zł. Zabezpieczamy zadania z programu „Za życiem”. W rezerwach celowych budżetu państwa jest ujęta kwota prawie 300 milionów zł. Szczegółowe kwoty w działach. Dział „Pomoc społeczna” – kwota 14 miliardów zł. To są te środki, które są zaplanowane głównie na: dofinansowanie wypłat zasiłków – ponad 1 miliard zł; działalność całodobowych domów pomocy społecznej – ponad 838 milionów zł; gminnych i powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 810 milionów zł; zasiłki okresowe, ośrodki pomocy społecznej, pomoc w zakresie dożywiania – środki utrzymane są na poziomie nie niższym niż w roku poprzednim.

Uzupełnieniem tych wydatków są środki rezerwy celowej, m.in. na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” i na realizację zadań z wymienionych wcześniej ustaw. W rezerwach celowych jest to kwota ponad 460 milionów zł.

W dziale 853 „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej” – są to zadania w postaci utrzymania zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności – jest kwota 216 milionów zł.

W dziale „Rodzina” łączne wydatki na realizację zadań w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej to kwota 15,3 miliarda zł. Zabezpiecza realizację, tak jak wspomniałam, zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, z ustawy o Karcie Dużej Rodziny, z ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3.

Jedną zasadniczą zmianą, którą można zauważyć w roku 2023 w stosunku do 2022 r. to zmniejszenie wydatków w budżetach wojewodów i w części 63 na realizację zadań z zakresu rodziny, gdyż od 2023 r. całość wydatków na np. realizację programu „500+” – jest to kwota ponad 40 miliardów zł – „Dobry start” czy Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego zaplanowana została w budżecie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który przejął wypłatę tych świadczeń. No, są panowie stamtąd, myślę, że też będzie o tym mowa.

Jeśli chodzi o programy wieloletnie, jakie realizowane są w tym zakresie, to są to: program na rzecz osób starszych „Aktywni+” – przewidujemy 40 milionów zł; „Posiłek w szkole i w domu” – na to jest w rezerwie celowej, tak jak wspomniałam, kwota 200 milionów zł, a w budżetach wojewodów 350 milionów zł, kwota ta jest na niezmiennym poziomie w stosunku do poprzedniego roku; program wieloletni „Senior+” – utrzymana kwota z poprzedniego roku, zgodna z programem, 60 milionów zł. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję.

Koreferentem jest pan senator Ryszard Majer.

Proszę bardzo.

**SENATOR
RYSZARD MAJER**

Panie Przewodniczący! Pani Minister! Państwo Prezesi! Szanowni Goście! Wszyscy Zgromadzeni!

W pierwszych słowach muszę podziękować panu przewodniczącemu, obecnemu na sali za przydzielenie mi tego obszaru budżetowego. Bo, Drodzy Państwo, rodzina tak naprawdę jest w centrum polityki społecznej. To, co się dzieje i dokonuje w rodzinie, tak naprawdę ma przełożenie na wszystkie aspekty życia społecznego. My, kształtując budżet polityki prorodzinnej, nieustannie, od kilku już lat rozwijamy system wsparcia dla polskiej rodziny i to się staje widoczne. Zmierzając tropem, Drodzy Państwo,

nauki społecznej Kościoła, bo w końcu XIX w. w encyklice „Rerum novarum” Leon XIII powiedział o subsydiarności i pomocniczości państwa, o tym, że nie zastępujemy, nie wyręczamy, ale wspieramy... Idziemy tym tropem i budżet obejmujący obszar rodziny dokładnie w tym kierunku zmierza.

To jest oczywiście tak, że tak samo jak... Podczas spotkań z organizacjami pozarządowymi, z samorządowcami, zawsze mówię: chciejcie więcej. Bo politycy społeczni są taką grupą społeczną, która jest zainteresowana tym, żeby jak najwięcej osób żyło w pewnym dobrostanie: i fizycznym, i psychicznym, i materialnym. I te obawy, które wyraził pan przewodniczący Libicki w kontekście tego, że kiedy ewentualnie przestanie być parlamentarzystą będzie mu trudniej się poruszać, oczywiście są zasadne. Ale trzeba też zauważyć, Szanowni Państwo i Panie Przewodniczący, że przez te ostatnie 7 lat sukcesywnie rząd Prawa i Sprawiedliwości, Zjednoczonej Prawicy minimalizował ryzyka socjalne. Bardzo ograniczyliśmy możliwość ubóstwa, nie tylko wśród dzieci, nie tylko wśród seniorów, ale także całych społeczności. I te działania, które są podejmowane i znajdują odbicie w budżecie, są tego dowodem i przykładem.

Oczywiście, nie jest też tak, że wszystko nam się, Drodzy Państwo, udaje, bo nie byłbym sobą i byłbym dyletantem w obszarze polityki społecznej, gdybym powiedział, że jest to budżet powszechnej szczęśliwości. Myślę, że dla polityków społecznych nigdy nie będzie takiego budżetu. Bo my, Drodzy Państwo, przekraczając pewien próg, widzimy już kolejny. I bardzo dobrze, bo my jesteśmy, Drodzy Państwo, politykami i musimy pewne rzeczy uprzedzać, musimy uprzedzać proces starzenia się społeczeństwa i budować odpowiednią infrastrukturę. Jest wiele nierozwiązanych problemów.

Dalej, Drodzy Państwo, mówiąc o budżecie pomocy społecznej, który jest w dyspozycji wojewodów, trzeba powiedzieć, że mamy środki na specjalistyczne usługi opiekuńcze, mamy programy w usługach opiekuńczych, ale cały czas nie wszystkie gminy te usługi opiekuńcze realizują. I to jest pewien mankament, bo ciągle nam brakuje narzędzi i możliwości przeciwdziałania tej sytuacji. Mamy domy pomocy społecznej, publiczne, najczęściej powiatowe. Świadczą one, Drodzy Państwo, ogromną pomoc, ale od lat nie rozwiązaliśmy problemu służby medycznej

w tych domach pomocy. Tam muszą być pielęgniarki, a pielęgniarki z tych placówek po prostu uciekają. I niestety to trwa kolejne lata. To się ciągnie, Drodzy Państwo, mniej więcej od połowy lat dziewięćdziesiątych. My również tego problemu nie jesteśmy w stanie rozwiązać.

Niemniej jednak ogólna ocena tego budżetu i tej części musi być pozytywna, bo ten progres, ten rozwój sytuacji finansowej, ale również usług jest, Drodzy Państwo, na takim poziomie, że my, jako administrujący systemem razem z rządem, możemy być dumni z tego, co robimy. Tę naszą dumę budują również zapowiedzi, które się pojawiają, o wpisaniu pewnych świadczeń, które jak dotąd mają charakter okolicznościowy, jako świadczeń stałych, które będą systematycznie wypłacane, jak np. seniorom czternasta emerytura.

Podsumowując, rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie tej części budżetowej bez poprawek. Ponieważ wcześniej rozmawiałem z ministrami i moje ewentualne wątpliwości zostały wyjaśnione, nie będę stawał podczas posiedzenia komisji pytań. Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie. Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś uwagi i chciałby zabrać głos?

Nie widzę zgłoszeń. W takim razie przyjmujemy kierunkowo rekomendację pana przewodniczącego Ryszarda Majera. Przypominam, że do tej pory pojawiła się jedyna propozycja poprawki natury legislacyjnej, dotycząca przywrócenia 28 milionów zł Państwowej Inspekcji Pracy.

Witam pana prezesa Maruszewskiego reprezentującego Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ale to za chwilę.

Tymczasem przechodzimy do części 54 „Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych”. Referuje przedstawiciel urzędu, koreferentem jest pani senator Ewa Gawęda.

Kto reprezentuje urząd?

(*Dyrektor Generalny w Urzędzie do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Andrzej Bida: Andrzej Bida, dyrektor generalny.*)

Dzień dobry, Panie Dyrektorze.

Proszę bardzo.

DYREKTOR GENERALNY
W URZĘDZIE DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
ANDRZEJ BIDA

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt budżetu na ten rok nie odbiega znacząco od budżetu na rok ubiegły. Wydatki urzędu zostały określone w wysokości 164 milionów 297 tysięcy zł, co stanowi 105,3% w stosunku do planu na rok 2022. Wzrost wydatków wynika przede wszystkim z tego, że w budżecie na ten rok zaplanowano wydatki z przeznaczeniem na finansowanie zadań wynikających z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych, w kwocie 106 milionów 924 tysięcy zł. W ubiegłym roku było to 100 milionów zł. Ponadto zaplanowano też wzrost płac w urzędzie, na poziomie 7% i 8%, czyli taki, jaki planowany jest w sferze budżetowej. Zwiększono też wydatki na wynajem pomieszczeń archiwalnych w związku ze wzrostem kosztów utrzymania.

Inne pozycje tak naprawdę nie odbiegają wysokością kwot od tych z ubiegłego roku. Muszę tylko podkreślić, że inne pozycje zawierają też pomoc dla kombatantów i działaczy, ale tutaj nie ma wzrostu, z uwagi na to, że to środowisko, niestety, się kurczy. Średnio, z roku na rok, spada nam liczba naszych podopiecznych o 14%. Jediną grupą, w obrębie której rośnie liczba naszych podopiecznych, to są działacze opozycji. W ciągu roku przybyło ich ponad 3%, ale dynamika wzrostu maleje i wniosków jest coraz mniej.

Jeśli państwo mają jakieś pytania, to chętnie odpowiem. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.
Koreferentką jest pani senator Ewa Gawęda.
Proszę bardzo, Pani Senator.

SENATOR
EWA GAWĘDA

Dzień dobry.
(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Dzień dobry.)

Panie Przewodniczący! Panie Dyrektorze Generalny! Szanowna Komisjo!

Zanim podsumuję, mam pytanie do pana dyrektora. Mianowicie... Tutaj, w punkcie dotyczącym realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej dla kombatantów i innych osób uprawnionych, jest taki zapis: decyzja o kontynuacji w 2023 r. programu dofinansowania zakupu aparatów słuchowych i programu dofinansowania leczenia uzdrowiskowego zostanie podjęta w końcu 2022 r., z uwzględnieniem środków budżetowych, jakimi będzie dysponował urząd. W dalszej części nie byłam w stanie sprawdzić, czy ta decyzja została podjęta, stąd moje pytanie.

I drugie pytanie, a może bardziej uwaga. Zaraz... W dalszej części, w punkcie dotyczącym upamiętnienia i popularyzowania historii dotyczącej walk o odrodzenie Polski i represji wojennych oraz okresu powojennego są uwzględnione środki, np. na upamiętnienie setnej rocznicy powrotu Górnego Śląska do Polski. Chciałabym tutaj podkreślić, że ta rocznica miała miejsce właśnie w tym roku, bo w 1922 r. część Górnego Śląska została przyłączona do Polski.

Myślę, Panie Dyrektorze, że to jest tylko literówka. Nie wiem, czy się mylę...

To takie 2 pytania.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze. Proszę.

Aha, momencik. Ja rozumiem, że odpowiedź na te pytania nie determinuje rekomendacji pani senator. Tak?

(Senator Ewa Gawęda: No myślę, że nie, ale chciałabym jednak odpowiedź usłyszeć.)

Dobrze, to ja najpierw poproszę pana dyrektora o odpowiedź, potem zapytam panią senator o rekomendację, a wcześniej jeszcze Biuro Legislacyjne, które pewnie nie będzie miało uwag.

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.

DYREKTOR GENERALNY
W URZĘDZIE DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH
ANDRZEJ BIDA

Dziękuję, Pani Senator, za pytanie.

Te programy, czyli program dofinansowania aparatów słuchowych, jak również leczenia

uzdrowiskowego, będą kontynuowane w tym roku.

Jeśli chodzi o uroczystości i niejako upamiętnienie powrotu Górnego Śląska do Polski, to takich uroczystości urząd organizuje lub współorganizuje bardzo dużo – w ciągu półrocza ponad 200. Nie wykluczam, że jest tu błąd, ale też nie wykluczam, że jakaś uroczystość upamiętniająca to wydarzenie jest zaplanowana czy była zaplanowana na początek tego roku. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Proszę bardzo.

**SENATOR
EWA GAWĘDA**

Bardzo mnie to cieszy, że właśnie sto pierwsza rocznica przyłączenia części Górnego Śląska do Polski będzie również upamiętniona przez urząd. Tak podejrzewałam, że to może być tylko literówka.

W związku z powyższym celowe jest przyjęcie budżetu w części 54 w proponowanej formie, co też rekomenduję. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakąś uwagę? Nie ma.

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby coś powiedzieć?

Czy możemy w takim razie kierunkowo przyjąć rekomendację pani senator Ewy Gawędy? Nie widzę sprzeciwu. W związku z tym uznaję tę rekomendację za przyjętą na tym etapie.

Teraz jest kolej na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ale nie ma pani przewodniczącej Magdaleny Kochan, więc ogłaszam 3-minutową przerwę, higieniczno-techniczną. Albo... No, dobrze, już zrobimy tę 3-minutową przerwę. Poczekamy na panią przewodniczącą.

(Przerwa w obradach)

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze, odwieszam przerwę higieniczno-techniczną.

(Senator Magdalena Kochan: Przepraszam bardzo.)

Nie szkodzi, wszystko jest dobrze, sytuacja jest opanowana, pacjenci żyją, mimo intensywnego leczenia.

Przechodzimy w takim układzie do kolejnej części dotyczącej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Referuje zastępca prezesa PFRON, pan prezes Tomasz Maruszewski – dzień dobry. Koreferentką jest pani przewodnicząca, senator Magdalena Kochan.

Rekomendowałbym, o ile mogę rekomendować pani przewodniczącej, żeby nas nie opuszczać, bo idzie nam bardzo szybko i niedługo przejdziemy do głosowania.

(Senator Magdalena Kochan: Panie Przewodniczący, jest posiedzenie równoległe...)

Ja wiem, zdaję sobie z tego sprawę...

(Senator Magdalena Kochan: ...na którym omawiano tę część budżetu... No, po mojej stronie...)

A, rozumiem, okej. Dobrze. Ale tam sytuacja jest opanowana – tak?

(Senator Magdalena Kochan: Tam sytuacja jest już opanowana.)

Rozumiem, dobrze. W takim razie zmierzamy w kierunku opanowania sytuacji pod tytułem Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Mam przyjemność przedstawić państwu projekt planu finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2023. Oczywiście przedstawię tylko główne pozycje tegoż planu, cały materiał szczegółowy państwo otrzymaliście.

Chciałbym powiedzieć na początku, że plan przewiduje rekordową kwotę wydatków

– 8 miliardów 400 milionów 507 tysięcy zł. Jest to prawie 8,5% więcej niż w planie roku 2022. Główne pozycje składające się na tę kwotę to oczywiście dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych osób niepełnosprawnych. Wynika to z art. 26a ustawy o rehabilitacji. Jest tutaj przewidziana kwota 3 miliardów 600 milionów zł. Następną pozycją, najbardziej liczącą się ze strony finansowej, to są przelewy redystrybucyjne, czyli to są pieniądze przekazywane według algorytmu dla samorządów wojewódzkich i samorządów powiatowych na realizację zadań ustawowych wynikających z ustawy o rehabilitacji i jest to kwota 1 miliarda 851 milionów 470 tysięcy zł. Jest to również kwota większa o ponad 18%, dokładnie 18,39%, niż w roku 2022. W tej kwocie są też oczywiście zarezerwowane środki na zwiększone wydatki, jeśli chodzi o funkcjonowanie warsztatów terapii zajęciowej i zakładów aktywności zawodowej. W tej kwestii zostało wydane w październiku rozporządzenie Rady Ministrów, które przewidziało nowe stawki. Te stawki od roku 2023 na 1 uczestnika warsztatów terapii zajęciowej będą wynosiły 27 tysięcy 696 zł. Jeśli zaś chodzi o 1 zatrudnionego w zakładzie aktywności zawodowej, to będzie to kwota 31 tysięcy zł. Na początku roku 2022 była to kwota 27,5 tysiąca. To wspomniane rozporządzenie dodawało kwotę 1 tysiąca zł, czyli podnosiło całość do poziomu 28,5 tysiąca zł, a od 2023 r. będzie to kwota 31 tysięcy zł.

Jeśli chodzi o kolejną pozycję wydatkową, to dotyczy ona zadań zleczanych wynikających z art. 36. Są to zadania zlecane organizacjom pozarządowym w ramach konkursów organizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. I tutaj również jest rekordowa kwota, tj. 900 milionów zł. Jest to dokładnie 100% więcej niż w roku 2022.

Następna pozycja to programy rady nadzorczej. I tutaj mamy kwotę 834 milionów 995 tysięcy zł. Jest to kwota wyższa o ponad 11% od środków wydatkowanych na programy zatwierdzone przez radę nadzorczą w roku 2022.

Kolejną pozycją jest refundacja składek na ubezpieczenia społeczne. Dotyczy to osób niepełnosprawnych prowadzących działalność gospodarczą, którym jest refundowana składka na ubezpieczenie społeczne. Jest to kwota 139 milionów 614 tysięcy zł.

Kolejna pozycja, czyli realizacja programu rady nadzorczej, dotyczy wyrównywania różnic

między regionami. Tutaj również jest kwota o 40% wyższa niż... Przepraszam, tutaj jest kwota niższa, ale stanowi ona 200 milionów zł. Jest to kwota znacząco, znacząco przewyższająca standardowe wydatki w tym zakresie, ponieważ plan na rok 2022 w tej pozycji zawierał kwoty, które dodatkowo zostały przydzielone państwowemu funduszowi, w wysokości 800 milionów zł, na realizację programów, które w tej chwili są realizowane i w przyszłym roku również będą realizowane, pod hasłem S-A-M, czyli Samodzielność – Aktywność – Mobilność.

Ostatnia z większych pozycji dotyczy zrekompensowania gminom dochodów utraconych z tytułu zastosowania ustawowych zwolnień dla prowadzących zakłady pracy chronionej. Jest to kwota 47 milionów zł. Ta kwota tylko w 50% jest dofinansowana przez budżet państwa, w postaci dotacji na ten cel.

Chciałbym przejść do części przychodowej. Aby te wydatki w wysokości 8 miliardów 400 milionów 507 tysięcy zł mogły być zrealizowane, musimy mieć na to środki finansowe. One zostały zaplanowane na poziomie 7 miliardów 921 milionów 343 tysięcy zł. Tutaj oczywiście największą pozycją są wpłaty od zakładów pracy, które nie spełniają ustawowego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, na poziomie 6%, a zatrudniają ponad 25 pracowników. I to jest kwota 6 miliardów 100 milionów zł.

Po stronie przychodowej oczywiście również jest dotacja z budżetu państwa i ta w roku 2023 wynosi 1 miliard 277 milionów 198 tysięcy zł, z czego 1 miliard 253 miliony 500 tysięcy zostanie przeznaczony na dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych, w wysokości 1 miliarda 80 milionów zł oraz 150 milionów zł na zrekompensowanie zakładom pracy chronionej i zakładom aktywności zawodowej utraconych wpływów na zakładowy fundusz rehabilitacji oraz 23,5 miliona zł, o czym już wspominałem, na rekompensatę dla gmin z tytułu utraconych dochodów z opłat lokalnych i podatku od nieruchomości.

Po stronie przychodowej są również pozostałe przychody, które oszacowaliśmy na kwotę 384 milionów 353 tysięcy zł. Mamy nadzieję, że osiągając te przychody i dokonując tych wydatków, na koniec roku stan funduszu powinien wynieść 1 miliard 703 miliony 477 tysięcy zł, z czego 1 miliard 618 milionów 919 tysięcy zł powinno być na stanie, jeśli chodzi o środki pieniężne.

Tak że to tyle, w największym skrócie oczywiście. Jeśli będą jakieś pytania, postaramy się państwu odpowiedzieć. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję, Panie Prezesie.

Koreferentką jest pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

Bardzo proszę.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Rzeczywiście imponujący jest wzrost wpływów do budżetu, ale trzeba też powiedzieć, że dotacja z budżetu państwa się zmniejsza. Zawsze kiedy mówię o stanie finansów funduszu rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami, mam dylemat, dlatego że ten fundusz, utworzony na początku lat dziewięćdziesiątych, był i marchewką, i kijem. Marchewką dla tych pracodawców, którzy zdecydowali się zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami, a taki jest cel tego budżetu – rehabilitacja rozumiana także jako samodzielność życia. No więc im większe zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami przez pracodawców, tym mniejszy wpływ do budżetu funduszu rehabilitacji. Rozumieją państwo, że dylemat, który mną targa, polega na tym, że im mniejsze wpływy, tym bardziej powinniśmy się cieszyć, bo większa jest liczba zatrudnionych, mniej z pracodawców płaci kary za niezatrudnianie osób z niepełnosprawnościami.

I teraz moje pierwsze pytanie: czy w gronie osób z niepełnosprawnościami procent zatrudnionych rośnie, czy maleje? Czy jest większa liczba młodzieży, która studiuje – bo stypendia też są z tego funduszu – czy ona maleje? Czy chęć do zatrudniania osób z niepełnosprawnościami wśród urzędów administracji publicznej wzrosła, czy zmalała? Które instytucje są największym płatnikiem składek do PFRON, jeśli chodzi o instytucje administracji publicznej: organy rządowe czy samorządowe? I jaki wpływ, poprzez pełnomocnika, chcecie mieć państwo na zmianę tego stanu rzeczy? Czyli, mówiąc

krótko: czy my, zarządzający państwem, zdajemy sobie sprawę z tego, jak ważne jest zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami, a nie księgowanie po stronie wydatków, kosztów składek na PFRON? To jest moje pierwsze, podstawowe pytanie.

Drugie będzie bardziej szczegółowe, ale jeśli uzyskam na to odpowiedź, będę wdzięczna. Dziękuję.

(Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski: Można, Panie Przewodniczący?)

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Tak, oczywiście, Panie Prezesie.

**ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI**

Szanowni Państwo! Szanowna Pani Przewodnicząca!

No, oczywiście kwestia zatrudnienia osób niepełnosprawnych leży na sercu przede wszystkim pełnomocnikowi i całemu zarządowi państwowego funduszu. Chcę powiedzieć, że przyjęta strategia na rzecz osób niepełnosprawnych w ubiegłym roku przewiduje wzrost wskaźnika zatrudnienia. Obecnie kształtuje się on na poziomie trochę ponad 30%, a do roku 2030... ma kształtować się na poziomie 40%.

(Senator Magdalena Kochan: Przepraszam, do którego roku?)

(Głos z sali: Do 2030 r.)

Do 2030 r. W tej chwili jest to, tak jak powiedziałem, trochę ponad 30%, a w stosunku do roku ubiegłego notujemy wzrost, bo wtedy było poniżej 30%. Tak że trudno mi powiedzieć w tej chwili, czy to jest trochę ponad 1%, czy trochę mniej niż 1%, ale jednak...

(Głos z sali: Ale wzrosło.)

Niemniej jednak to wzrasta.

Jeśli chodzi o pytanie, kto jest największym płatnikiem... Ja w ubiegłym roku... Wydaje mi się, że chyba państwu przesyłałiśmy całą listę

tych wszystkich płatników. Oczywiście w tym roku też możemy to zrobić, ale o ile dobrze pamiętam, to największymi płatnikami w ciągu ostatniego okresu są: Poczta Polska oraz największe sieci hipermarketów typu Lidl, typu Biedronka.

(*Senator Magdalena Kochan*: Nie, nie, ja pytam o administrację państwową... Powiem wprost, czy mamy wpływ...)

Jeśli chodzi o administrację państwową, to tu również zauważamy wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Oczywiście szczególne liczby możemy państwu, jak myślę, nawet w dniu dzisiejszym, a najpóźniej w dniu jutrzejszym dostarczyć na piśmie. Ale ogólnie ten wskaźnik wzrasta. Wydaje mi się, że w tej chwili przekracza on już średnio 5%, tak że do tych 6% jest niedaleko. A są ministerstwa i są organy instytucji państwowych, które ten poziom też już powoli osiągają. Oczywiście szczególne informacje państwu prześlemy. No, nie wiem, czy jeszcze...

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze.

Panie Prezesie, po pierwsze, jeżeli mogę, poprosimy o te informacje, to jest ważne. Po drugie, zapytam trochę podstępnie, bo szewc bez butów chodzi: ile procent osób z niepełnosprawnościami zatrudnia PFRON, fundusz rehabilitacji?

(*Senator Magdalena Kochan*: I ile ministerstwo.)

I ministerstwo.

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI

Trochę ponad 14%, Panie Przewodniczący.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

A, no proszę.

A ministerstwo rodziny? Ministerstwo rodziny – ile tam jest procent wśród...

DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
MARIA KAŁUSKA

8,6%...

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

No proszę, miło słyszeć.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Miło słyszeć.

A ja chciałabym zapytać też o Ministerstwo Finansów... To jest istotne, proszę państwa. Powiem dlaczego. W administracji państwowej, którą, krótko mówiąc, utrzymujemy z podatków, płacimy z tychże samych podatków kary za niezatrudnianie odpowiedniego procenta osób z niepełnosprawnościami. Czyli, mówiąc krótko, płacimy jednostkom administracji państwowej podwójnie. Kto, jak nie zarządzający państwem, muszą wiedzieć, jakie to jest istotne z punktu widzenia społecznego, ale także z punktu widzenia finansów publicznych? Nie można planować budżetu ministerstwa X czy Y, uwzględniając od razu kary na PFRON. Był czas, kiedy o tym mówiliśmy bardzo głośno. I żeby nie było – to nie ma barw politycznych. To jest od lat zadawane przeze mnie pytanie. Był taki czas, kiedy odpowiadano mi: no, jak to, w ministerstwie zatrudniać osoby z niepełnosprawnościami? Tak. A nawet ustawa o korpusie... o służbie cywilnej uwzględnia przede wszystkim wymagania w stosunku do osób z niepełnosprawnością, ale też przyznaje im pierwszeństwo, kiedy – pod warunkiem, że spełniają wszystkie kryteria – zatrudniamy takie osoby w administracji. No po prostu... To jest dla mnie ważna informacja, bo ona świadczy o tym, jak wzrasta nasza świadomość i czy wzrasta. Chcę to sprawdzić, więc informacja pana prezesa, że dostarczy nam odpowiedź dzisiaj, cieszy, bo jednak państwo to badacie. To jest bardzo ważna informacja, bo będziemy wiedzieć, od kogo wymagać dodatkowych wysiłków, żeby nie księgować, że tak powiem, podwójnie pieniędzy i obciążać podatnika karami, których

moglibyśmy uniknąć, gdybyśmy spełniali kryteria, które przecież sama administracja czy ustawodawca na administrację narzucił.

To tylko tyle i aż tyle. Ale teraz pytanie bardziej szczegółowe. Pan prezes był uprzejmy powiedzieć, że 200 milionów zł dodatkowych środków przeznaczono na wyrównywanie różnic między regionami. Prawda. Z tych pieniędzy powiaty pomagały, współfinansowały m.in. zakup sprzętu rehabilitacyjnego. Proszę mi powiedzieć, czy to jest te 200 milionów zł, z których – nie wiedzieć czemu akurat ta – Agencja Rezerw Materiałowych... miała zakupić, choć termin spełnienia warunków i przystąpienia do przetargu był naprawdę bardzo krótki, wózki do poruszania się przez osoby, które mają z tym kłopot. Te 200 milionów zł zostało wydatkowane, wózki zostały przewiezione do Agencji Rezerw Materiałowych... w Ełku i teraz można wystąpić o wypożyczenie takiego wózka, ale do Ełku trzeba dojechać.

Czy to jest te 200 milionów zł, Panie Prezesie, czy też to myślę i są jakieś pieniążki, które państwo dodatkowo z PRON przeznaczyliście, i osoby z niepełnosprawnością mogą liczyć na pomoc w indywidualnym zakupie czy wypożyczeniu takiego wózka, bo taki wózek jest jednak coraz bardziej indywidualizowany do potrzeb osoby, która z niego korzysta?

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję.

(Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnoprawnych Tomasz Maruszewski: No...)

Moment, ja tylko... Zanim udzielę głosu panu prezesowi, chciałbym powiedzieć tak. Po pierwsze, dziękujemy i prosimy o przekazanie tych danych do sekretariatu komisji. Po drugie, ponieważ widzę pewne zaniepokojenie wśród przedstawicieli resortu finansów, jako że nie bardzo wiadomo, ile jest tych osób z niepełnosprawnością, które są zatrudnione, to proszę się nie niepokoić, tylko proszę też do sekretariatu komisji rodziny stosowne dane, kiedy panowie ustalicie, przekazać. Nie domagamy się ich teraz, natychmiast. Proszę w najbliższych dniach przekazać je na piśmie do sekretariatu.

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI**

Najkrócej rzecz biorąc, to nie jest te 200 milionów zł.

(Senator Magdalena Kochan: Nie?)

Nie. Te 200 milionów zł jest na wyrównywanie różnic i to jest program funkcjonujący od wielu, wielu lat. Tak jak powiedziałem wcześniej, w poprzednich latach przeznaczano na niego średnio ok. 100 milionów zł. Tylko rok ubiegły zawierał pozycję w wysokości 500 milionów zł, ponieważ część była planowana na wydatki związane właśnie z programem S-A-M. Ale nie dotyczyło to tych 200 milionów zł, które, jak przypuszczam z pani pytania, odnoszą się do kwoty 200 milionów zł, którą dysponowała Agencja Rezerw Strategicznych, a nie państwowy fundusz.

(Senator Magdalena Kochan: To jeszcze...)

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Proszę bardzo, Pani Przewodnicząca.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Czy w związku z tymi informacjami, które pojawiają się w prasie... Ja wiem, że teoretycznie, gdyby tak literalnie przyjrzeć się zadaniom funduszu, to nie należy to do nich, tylko do zadań pełnomocnika i w ogóle osób, które zajmują się tą problematyką. 200 milionów zł zostaje przeznaczone na zakup wózków przez agencję, która niewiele ma praktyki czy doświadczenia w zakupie tego rodzaju sprzętu. Czy państwo na to reagowaliście, czy do was przychodziły jakieś informacje na ten temat? To jest duża kwota. Duża kwota w dziwny sposób wydana, w dziwny sposób... mająca zapewnić komfort osobom z niepełnosprawnością. W dziwny, bo jeśli taki sprzęt można wypożyczyć z Ełku, a mieszka się na Lubelszczyźnie albo Podkarpaciu, albo w Szczecinie czy pod Szczecinem, to naprawdę... Ten Ełk nie stanowi centrum Polski i bardzo trudno jest

się tam dostać. Czy państwo w tej sprawie macie swoje...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy państwo śledziliście tę sprawę, czy wiecie o niej coś więcej? Czy ktoś pytał was o wasze doświadczenia w kupowaniu tego rodzaju sprzętu? Bo wydaje się to najbliższe... Jeśli nie, to przecież nie mam o to pretensji, tylko pytanie wprost: czy tak to się odbyło?

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI

Szanowni Państwo! Szanowna Pani Przewodnicząca!

Tak jak powiedziałem, te 200 milionów zł to jest kwota, którą dysponowała Agencja Rezerw Strategicznych i, o ile mi wiadomo, ta kwota chyba nie została w pełni wydatkowana w tym roku. Ale to już pytanie nie do nas. Na pewno nie dotyczyło to tylko i wyłącznie jednej pozycji. Wiem, że powstała w tym zakresie lista, uzgodniona z ekspertami, lista wielu, wielu towarów czy urządzeń, które służą osobom niepełnosprawnym, a te wózki stanowią tylko jakąś jedną pozycję. Tak że...

A jeśli chodzi o Elk, to słyszałem o tym, ale nic nie wiem.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Rozumiem.

Panie Prezesie, ale do was nikt się nie zwracał, jako do jednego z ekspertów mających w tej sprawie naprawdę najwięcej do powiedzenia?

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Finansujecie...)

Wy to finansujecie przecież, wy macie doświadczenie. Czy pytała was o to Agencja Rezerw Strategicznych? Przepraszam, bo mówiłam

„materiałowych”. Czy ktoś się zwracał do państwa z prośbą o odpowiedź, na co można i jak można sensownie te pieniądze wydać? Czy państwo udzielaliście takiej odpowiedzi? O, tak za pytam.

ZASTĘPCA PREZESA ZARZĄDU
PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU
REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOPRAWNYCH
TOMASZ MARUSZEWSKI

o ja osobiście nie. Trudno mi powiedzieć, czy... Ale oczywiście się zorientuję...

(Senator Magdalena Kochan: Jako instytucja – nie? Rozumiem.)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze, to poprosimy w takim razie o przekazanie takiej informacji, razem z tymi danymi o zatrudnieniu w instytucjach publicznych.

(Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski: Rozumiem, Panie Przewodniczący, że chodzi o podanie danych największych płatników plus instytucji publicznych – tak?)

Tak. To znaczy... Inaczej: największych płatników po stronie instytucji publicznych.

(Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski: Aha, tylko. Dobrze.)

Bo to, że Biedronka czy ktoś tam...

(Zastępca Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Tomasz Maruszewski: Dobrze.)

To jest ich problem, jak oni sobie swoje pieniądze wydają. Prawda?

Dobrze, to poprosimy też...

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Zgłaszam wniosek o przyjęcie bez uwag.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze. Bez uwag.

To teraz tak, po kolei. Najpierw poprosimy jeszcze o przekazanie tej informacji, czy ktoś z PFRON konsultował sprawę tych wózków, czy nie.

(*Senator Magdalena Kochan: Tak, to jest ważne.*)

To razem z informacją o zatrudnieniu przez podmioty publiczne.

Jest pozytywna rekomendacja pani przewodniczącej, senator Magdalena Kochan.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie.

Dobrze, w takim razie przyjmujemy kierunkowo tę rekomendację.

Przechodzimy do następnego punktu. Część 73 „Zakład Ubezpieczeń Społecznych”, a także plany finansowe ZUS, Funduszu Emerytur Pomostowych i Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Pan prezes Jaroszek – tak? Ja jestem koreferentem, jak zwykle.

(*Członek Zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Paweł Jaroszek: Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.*)

Proszę bardzo, Panie Prezesie.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Jeśli chodzi o Zakład Ubezpieczeń Społecznych i część 73, to jak już pani dyrektor wspomniała nieco wcześniej, planowana kwota jest w tym roku istotnie wyższa, chociażby z tego względu, że przejęliśmy wypłatę świadczenia 500+. Bo 300+ już mieliśmy w roku 2021. I zaczęliśmy od tej części.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Moment. Panie Prezesie, niech pan chwilę poczeka.

Proszę o sprawne zakończenie rozmów i, że tak powiem, sprawną wymianę osób, bo jedne wchodzi, drugie wychodzą. Są 2 minuty na to, żeby sytuację uregulować i pozwolić panu prezesowi referować. Bez dyskusji. Dobrze. Proszę o zakończenie szmerów, wszystkich odgłosów.

Panowie! Bo będę musiał dyscyplinować.

Dziękuję.

Panie Prezesie, teraz ma pan komfortowe warunki dla swojego wystąpienia.

Proszę bardzo.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Jeżeli chodzi o wydatki w części 73 „Zakład Ubezpieczeń Społecznych”, to zostały one zaplanowane na rok 2023 na kwotę 119 miliardów 358 milionów zł. Najwyższą pozycją tych wydatków jest dotacja dla FUS, która w ujęciu kasowym została zaplanowana na kwotę 64 miliardów 752 milionów zł. Drugą co do wielkości pozycją są świadczenia wychowawcze, finansowane z programu „Rodzina 500+”, w łącznej kwocie 40 miliardów 194 milionów zł. Warto podkreślić, że istotnymi pozycjami są też: składki na ubezpieczenia społeczne, głównie za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby pobierające zasiłek macierzyński oraz za osoby zatrudnione jako nianie, w łącznej kwocie 4 miliardów 362 milionów zł; wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa, a zlecone do wypłaty ZUS, które zaplanowano łącznie w kwocie 4 miliardów 41 milionów zł oraz świadczenie typu rodzinny kapitał opiekuńczy, w łącznej kwocie 2 miliardów 449 milionów zł. Dotacje dla FEP zaplanowano w kwocie 1 miliarda 843 milionów zł, zaś wydatki na świadczenia z programu „Dobry start” oszacowano na łączną kwotę 1 miliarda 355 milionów zł.

A teraz przejdę przez poszczególne fundusze. Jeżeli chodzi o Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, to jego przychody na rok 2023 zostały zaplanowane w łącznej kwocie 360 miliardów 901 milionów zł, co oznacza wzrost w stosunku do roku ubiegłego, 2022, o 16,4%. Podstawowym źródłem przychodów FUS są składki na ubezpieczenia społeczne, których przypis został oszacowany na kwotę 288 miliardów 892 milionów zł. Dotacja dla FUS została zaplanowana w kwocie – i teraz już tylko powiem o memoriale – 62 miliardy 635 milionów zł. To jest kwota o 53,8% wyższa niż w roku 2022. W kwocie dotacji została ujęta refundacja składek przekazywanych do

otwartych funduszy emerytalnych oszacowana na kwotę 4 miliardów 197 milionów zł.

Warto też podkreślić, że w przychodach znajdują się przekazywane do FUS środki w ramach tzw. suwaka, czyli dla osób, które od osiągnięcia wieku emerytalnego dzieli od 10 lat do 0, i to jest kwota 7 miliardów 210 milionów zł, co stanowi 5,1% więcej niż w roku 2022.

Jeżeli chodzi o koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, to zostały one zaplanowane w kwocie 361 miliardów 788 milionów zł. To jest o 16% więcej niż w roku 2022. Tutaj oczywiście główną pozycję stanowią wydatki na emerytury i renty, które sięgną w tym roku 314 miliardów 632 milionów zł.

Jeżeli chodzi o podstawowe założenia, które zostały tutaj przyjęte, zgodnie ze wskaźnikami makro, określonymi przez GUS, to waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca określona jest wskaźnikiem 113,8%. Przeciętna miesięczna wysokość emerytury i renty – to już są nasze dane – kształtowałyby się na poziomie 3 tysięcy 172,02 zł, co oznacza wzrost o 15,1%, liczba emerytów i rencistów – na poziomie 8 milionów 246 tysięcy, wzrost o 1,4% rok do roku.

Na pozostałe świadczenia, obejmujące m.in. zasiłki: chorobowe, macierzyńskie, pogrzebowe oraz świadczenia rehabilitacyjne zaplanowane zostały środki w łącznej kwocie 35 miliardów 615 milionów zł. Jeżeli chodzi o odpis na ZUS, czyli jedno z podstawowych źródeł finansowania działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, to został on zaplanowany na kwotę 5 miliardów 170 milionów zł, to jest o 5,3% więcej niż w roku 2022.

To tyle, jeżeli chodzi o Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Przechodzę do omówienia Funduszu Emerytur Pomostowych. Jeżeli chodzi o przychody Funduszu Emerytur Pomostowych, to według przypisu zostały one zaplanowane w łącznej kwocie 2 miliardów 245 milionów zł. Tutaj już od jakiegoś czasu największą pozycję w przychodach stanowi dotacja z budżetu państwa. Na rok 2023 została ona zaplanowana w kwocie 1 miliarda 843 milionów zł. Przypis składek zaplanowano w kwocie 393 milionów zł.

Jeżeli chodzi o koszty funduszu, to zostały one zaplanowane w kwocie 2 miliardów 359 milionów zł. Główną pozycję kosztów FEP stanowią wydatki na emerytury pomostowe i zostały one zaplanowane w kwocie 2 miliardów 352 milionów zł.

Jeżeli zaś chodzi o sam Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako państwową osobę prawną, to przychody zakładu zostały zaplanowane w łącznej kwocie 6 miliardów 470 milionów zł. Oznacza to wzrost w stosunku do roku 2022 o 6,7%. Dominującym źródłem przychodów ZUS jest odpis z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zaplanowany, jak już wcześniej wspomniałem, w kwocie 5 miliardów 179 milionów zł.

Jeżeli chodzi o pozostałe przychody ZUS, to zostały one zaplanowane w kwocie 1 miliarda 295 milionów zł. Warto tu wspomnieć przede wszystkim o przychodach z zadań zleconych zakładowi do realizacji, w kwocie 535 milionów 500 tysięcy, przychodach z tytułu kosztów poboru i dochodzenia składek innych niż na FUS w kwocie 350 milionów 653 tysięcy zł, a także pozostałych przychodach, w tym przede wszystkim przychodach finansowych i pozostałych przychodach operacyjnych, w łącznej kwocie 409 milionów 173 tysięcy zł.

Oczywiście planowane są jeszcze koszty, jakie poniesiemy z tytułu funkcjonowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zostały one zaplanowane na rok 2023, włącznie z amortyzacją, według stawek, w łącznej kwocie 7 miliardów 77 milionów zł. Najwyższą pozycję stanowią wynagrodzenia osobowe, w kwocie 3 miliardów 973 milionów zł. Jeżeli chodzi o koszty usług obcych, to zostały one zaplanowane na 1 miliard 317 milionów zł, z czego na usługi pocztowe i bankowe, czyli de facto na dystrybucję świadczeń zaplanowano 450 milionów 196 tysięcy zł, na pozostałe usługi obce kwotę 442 milionów 351 tysięcy zł, a na usługi związane z przetwarzaniem danych kwotę 386 milionów 17 tysięcy zł.

Bardzo dziękuję. Jeżeli będą pytania, to jesteśmy do dyspozycji.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo.

Tutaj ja jestem koreferentem, więc chcę powiedzieć tak. Po pierwsze, zaczynając od końca, moja opinia na temat tego budżetu i tego, co pan prezes zreferował, jest pozytywna.

Po drugie, ponieważ przy omawianiu budżetu PFRON padły pytania o zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami, to tradycyjnie o to

zapytuję. Jeśli pan prezes ma możliwość odpowiedzi teraz – a myślę, że tak, bo nie pierwszy raz pada to pytanie – to będę wdzięczny.

Przechodzę do kwestii następnych. Mianowicie, państwo wypłacacie ok. 20 różnego rodzaju świadczeń. Np. z powrotem zostało... Nie z powrotem, tylko w ogóle zabrano samorządom i przyporządkowano wam wypłatę świadczenia 500+. Moje pytanie jest takie: jak sobie z tym radzicie organizacyjnie? Bo ja czytałem, czytałem, czytałem, co wypłacacie i komu, i końca tego nie widać. No, to trzeba jakoś organizować. Fakt, że to w ogóle funkcjonuje, to jest jakiś cud boski, i tutaj wyrazy uznania pod państwa adresem. To jest kwestia pierwsza.

Kwestia druga to jest pytanie w kontekście ustawy, nad którą będziemy obradować 10 stycznia, czyli o pomocy obywatelom Ukrainy. Pytanie jest takie: ile wypłaca się świadczeń dla obywateli Ukrainy i jak wyglądają wpływy do FUS z tytułu ich zatrudnienia? Pojawiają się różne opinie i życie trochę by to potwierdzało, że w sumie zwracają nam się te wydatki, które ponosimy na wypłaty dla obywateli Ukrainy, w wyniku wpływów podatkowych, ZUS-owskich itd., z tego tytułu, że oni podjęli w Polsce legalną pracę. W związku z tym to pytanie. Wy nie jesteście w stanie odpowiedzieć na nie całościowo, ale jesteście w stanie powiedzieć, ile wypłacacie różnego rodzaju świadczeń, a ile wpływa do FUS z tytułu tego, że oni wykonują jakąś pracę.

Dalej, pojawiła się taka drobna informacja, która mnie zainteresowała, że w związku z obsługą obywateli Ukrainy zatrudniście państwo tłumaczy. Otóż moje doświadczenie jest takie, że znalezienie zarówno nauczyciela, który uczy języka polskiego jako obcego, Ukrainca, jak i tłumacza, który nie ma pracy na 3 lata do przodu, po 10 godzin dziennie, graniczy z cudem. Jak to zrobiliście, że wy tych tłumaczy macie?

Dalej. Pojawił się taki passus: niższe przewidywane wykonanie planu wynika m.in. z przesunięcia terminu uruchomienia usługi e-doręczeń. Jak będą wyglądały te doręczenia i czy to oznacza, że po stronie ZUS one spowodują jakieś oszczędności? Będę wdzięczny za odpowiedź na to pytanie.

Pytanie następne. Czytamy: łączne przychody ZUS zostały określone – itd. – co oznacza wzrost o 3,6%, a w stosunku do planu na rok 2022 przychody będą wyższe o 6,7%.

Pytanie jest następujące: jak się to wszystko ma – w kontekście wynagrodzeń – do inflacji, którą mamy? Inflacja jest kilkunastoprocentowa, wasz wzrost przychodów jest 6-procentowy, 5-procentowy. Jak to wpływa na pozyskiwanie pracowników, na kwestie płacowe i na wszystkie inne rzeczy?

I wreszcie ostatnie pytanie, bo to mnie też zainteresowało. Jest wzrost usług telekomunikacyjnych o 78,7%. To jest dużo, to jest bardzo dużo. Pytanie... Oczywiście ja już kiedyś o to pytałem. Rozumiem, że to nie są służbowe telefony komórkowe dla pracowników, bo to jest i tak coraz tańsze. Rozumiem, że to jest obsługa systemów informatycznych. Ale 78% z roku na rok to jest dużo, nawet biorąc pod uwagę inflację. Co się z tym kryje?

Tyle moich pytań w tej sprawie. Będę wdzięczny za wszystkie odpowiedzi. Dziękuję.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Bardzo dziękuję.

To ja zacznę od PFRON. Nie jesteśmy w tym zakresie takimi gigantami, jak chociażby Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jednak, o czym pan przewodniczący doskonale wie, co roku się poprawiamy. W tym roku mamy zatrudnionych... Tak naprawdę według stanu na koniec listopada, czyli na 30 listopada 2022 r., jeżeli chodzi o etaty, było ich 2017,6, a jeżeli chodzi o osoby, to 2056,4, co oznacza wzrost rok do roku odpowiednio: etatów – o 96,6 etatu, osób – o 92 osoby.

Jeżeli chodzi o wskaźnik...

(Głos z sali: A procentowo?)

Tak. W procentach to jest 4,7% i 5,03%. W procentach jest wynik, jeśli chodzi o etaty, 4,77%, w 2021 r. to było 4,56%, czyli jest przyrost o 0,2%. Jeśli chodzi o osoby, to jest 4,83%, w 2021 r. było 4,64%, czyli też jest przyrost, o ok. 0,2%. No więc, jak mówię, rewelacji nie ma, ale staramy się, dokładamy starań. Tak jak pan przewodniczący wskazał, chętnie byśmy czasami zatrudnili, ale brakuje nam kandydatów. No, tak to wygląda, jeżeli chodzi o zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

(Senator Magdalena Kochan: Żeby ten temat...)

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Najzwyczajniejsze pytanie: czy państwo jako płatnik różnego rodzaju świadczeń... Ja dołączam się do gratulacji i naprawdę proszę przekazać pracownikom, że jesteśmy pod wrażeniem tego, w jaki sposób radzicie sobie z taką ilością świadczeń, które w skład waszych ustawowych obowiązków zupełnie przecież nie wchodziły. No, chapeau bas. Ale w związku z tym pytanie: jak państwo, jako instytucja, podeszlibyście do faktu pozwolenia na podejmowanie pracy osobom, które dzisiaj nie mogą jej wykonywać? Choćby rencistom, w jakimś minimalnym stopniu, tak żeby nie odbierać im prawa do renty w momencie podejmowania przez nich zatrudnienia. Czy to ułatwiłoby nabór do pracy, także u państwa, osób z niepełnosprawnością?

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Bardzo dziękuję, bo to bardzo dobre pytanie. Trzeba by było zastanowić się nad tym i kompleksowo do tego problemu podejść. Tak wstępnie, naprawdę wstępnie, z mojej prywatnej oceny, wygląda to tak, że po prostu warto pochylić się nad tym i pomyśleć. Tak ja mówię, no, są miejsca, gdzie naprawdę brakuje nam pracowników i nierzadko ich szukamy, więc pewnie warto nad tym popracować.

To teraz przejdę...

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Proszę dalej, tak jest.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

W kolejności. Jeżeli chodzi o 500+... W ogóle chciałbym podziękować za bardzo ciepłe słowa

pod adresem pracowników, bo tak naprawdę należą się one. Ja pamiętam... Pozwolę sobie na małą dygresję do czasów pandemii, kiedy ludzie pracowali naprawdę bardzo ciężko i bardzo dużo, i tu postawię kropkę, żeby nie powiedzieć za dużo, ale naprawdę było to wyzwanie dla całej organizacji.

Jeżeli chodzi o pytanie o 500+, to właśnie trochę pandemia pokazała nam, że przy pewnych założeniach można nieco inaczej zorganizować podejście do pracy. I ja powiem na przykładzie swojej działki, a potem o świadczeniach. Na początku pandemii, kiedy wspieraliśmy przedsiębiorców, można było składać wnioski tak naprawdę niemalże w każdej dowolnej postaci, papierowej, załączać załączniki, jakieś legitymacje, dziwne paragony, były jakieś boksy pod półką... Potem ludzie u nas musieli to obrobić, skontaktować się z klientem i to wcale nie przyspieszało ani nie ułatwiało udzielenia pomocy. Przy okazji, jak to zostało tu określone, przejmowania obsługi 500+ i 300+ i po wyciągnięciu wniosków z czasów pandemicznych, założyliśmy, że skuteczna, sprawna, efektywna i możliwa do zrealizowania w ramach posiadanych zasobów jest tylko taka realizacja pracy – takie wsparcie – która będzie maksymalnie zautomatyzowana. O ile osoby wnioskujące o 300+ i 500+ mogą oczywiście podejść do naszych punktów obsługi klienta, wejść na nasze sale zlokalizowane w całej Polsce, o tyle... Obsługa wniosków, które są składane wyłącznie elektronicznie, odbywa się w zdecydowanej większości automatycznie, tylko część z nich trafia do pewnej obróbki, podczas której trzeba je zweryfikować. Mamy więc posadowione takie centrum w oddziale ZUS w Białymstoku, gdzie jest zatrudnionych ok. 100 osób dedykowanych tylko do obsługi tych świadczeń, i to jest cała grupa osób, które od strony merytorycznej zajmują się takimi świadczeniami. Cała reszta spraw załatwiana jest w sposób automatyczny. Oczywiście powinienem dodać, i dodaję, że ta setka osób, która zajmuje się tym merytorycznie... ich praca przy użyciu tych naszych algorytmów, komputerów skutkuje wygenerowaniem list płac, list wypłat, które trafiają do kolejnego, innego centrum, posadowionego akurat w Słupsku, a tam pracuje dokładnie 9 osób. No więc odpowiadając na pytanie, jak to było możliwe, chciałbym powiedzieć, ano właśnie tak, że wspólnie wymyśliliśmy taki sposób – został on przepracowany przy dobrej woli i Sejmu,

i Senatu – że mogliśmy to zorganizować w sposób maksymalnie elektroniczny, maksymalnie automatyczny i liczba zaangażowanych osób, takich, które zajmują się tym merytorycznie i od strony finansowej, jest relatywnie niewielka.

Jeżeli chodzi o obywateli Ukrainy... Zresztą powiem o cudzoziemcach, mam przed sobą dane. Jeżeli chodzi o stan na koniec 30 listopada, to mieliśmy w Polsce zarejestrowanych w ubezpieczeniach 1 milion 91 tysięcy 548 osób z obywatelstwem niepolskim, w tym ubezpieczonych z obywatelstwem ukraińskim było 770 tysięcy 549 osób. Dodam, że w tym było trochę ponad 405 tysięcy kobiet i 365 tysięcy mężczyzn. O ile dobrze pamiętam, to do końca października kwota na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zapłacone przez wszystkich cudzoziemców w roku 2022, to było ok. 10 miliardów zł, w tym przez obywateli Ukrainy – ponad 6 miliardów zł. Różnica w podstawach wymiaru składek, między średnią a dotyczącą cudzoziemców, to jest ok. 25%.

To teraz wydatki... Tu oddam głos dyrektorowi, żeby nie czytać.

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU FINANSÓW FUNDUSZY
W ZAKŁADZIE
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
RADOSŁAW SOCHA

Radosław Socha, Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Szanowni Państwo, jeśli chodzi o wydatki z Funduszu Pomocy, czyli te konkretnie przeznaczone dla uchodźców ukraińskich, to w ubiegłym roku były one w wysokości ok. 2 miliardów zł. Jeszcze podliczamy grudzień, tak że szczegółowe wydatki możemy przesłać do komisji w formie pisemnej, jak już zamkniemy cały rok. Dziękuję.

CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK

Pozostałe wydatki, w tym z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, również możemy wysłać, kiedy już będziemy mieli zamknięty rok.

Wygląda na to, że teza, którą postawił pan przewodniczący, jest prawdziwa. Dobrze...

(Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Kontrolingu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Anna Maria Kulesza: Tłumacze języka.)

Okej. Jeżeli chodzi o tłumaczy języka ukraińskiego, to powiem tak. My, jeszcze przed wybuchem tego konfliktu mieliśmy, można powiedzieć, na pokładzie kilka osób pochodzenia czy narodowości ukraińskiej. W tej chwili również zatrudniamy osoby z inną narodowością. Powiem tak, to różnie bywa. My staramy się dawać dobre warunki pracy. Poza tym część naszych pracowników pochodzi z takich środowisk... Oni posiadli pewną wiedzę, wyniesioną ze szkoły podstawowej, w języku bliskim języka ukraińskiego i dość łatwo było ich doszkolić na różnego rodzaju kursach. A innych pozyskaliśmy czasami ad hoc, czasami...

Czy ewentualnie chcesz coś dodać, Aniu?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii i Kontrolingu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Anna Maria Kulesza: Tak, mogę coś dodać.)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
STRATEGII I KONTROLINGU
W ZAKŁADZIE
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
MARIA KULESZA

Dzień dobry.

Anna Maria Kulesza, wicedyrektor Departamentu Strategii i Kontrolingu.

Ja mam tu właśnie przed sobą dane finansowe, które możemy państwu podać na bieżąco. No więc w 2022 r. koszty bieżące, jakie zakład poniósł na zatrudnienie dodatkowo tłumaczy języka ukraińskiego, którzy pracują głównie na umowę-zlecenie, to jest blisko 2 miliony 400 zł. To nie są pracownicy zatrudnieni po najniższych stawkach godzinowych, płacimy im trochę więcej, ale to nie są absolutnie jakieś wygórowane stawki. Liczba tych umów-zleceń sukcesywnie spada, dlatego że ta nawałnica spraw, które są przez zakład, brzydko powiem, obrabiane w zakresie obsługi obywateli Ukrainy, sukcesywnie spada. Zatem potrzeba zatrudnienia

osób wspierających nas w zakresie tłumaczeń w 2023 r. będzie coraz niższa.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Dobrze. Przechodząc do doręczeń, chciałbym powiedzieć, że u nas taką główną platformą, poprzez którą komunikujemy się z naszymi klientami i którą staramy się jak najbardziej upowszechnić, jest oczywiście platforma usług elektronicznych. Każda możliwość odejścia od papierowej korespondencji na rzecz doręczenia elektronicznego rodzi u nas spadek kosztów. No, dość powiedzieć, że już od jakiegoś czasu... Chociażby informacja o stanie konta ubezpieczeniowego, która co roku była wysyłana, historycznie, w wersji papierowej, teraz jest wysyłana już w wersji elektronicznej. Gdybyśmy z każdymi kolejnymi – może niezbyt elegancko to nazywamy – akcjami, ale w ogóle z całą korespondencją, przeszli na wysyłkę elektroniczną, to z jednej strony byłaby to dla nas oszczędność w kosztach, a z drugiej na pewno oznaczałoby szybsze doręczenie i precyzyjne doręczenie jej do naszego klienta, czy to byłby płatnik, czy ubezpieczony.

Poza tym my nie tylko, można powiedzieć, elektroniczujemy klientów, elektroniczujemy się wewnętrznie, ale też staramy się w coraz większym stopniu tę dokumentację, którą nawet historycznie, do tej pory mieliśmy w formie papierowej, zmieniać na formę elektroniczną, tak aby można było pewne rzeczy realizować niekoniecznie tam, gdzie te dokumenty fizycznie zostały kiedyś doręczone, dzięki czemu przenosimy robotę – nieelegancko brzmi – pracę do nieco mniejszych miejscowości. To daje korzyść wszystkim, bo z jednej strony możemy pozyskiwać osoby, które są zadowolone z tego, że mogą pracować blisko swojego miejsca zamieszkania, nie muszą dojeżdżać, a z drugiej strony jak gdyby wychodzimy powolutku z tych większych aglomeracji, gdzie, jak wiadomo, przy naszym w budżecie bycie konkurencyjnym jest, mówiąc oględnie, dość trudne. No więc czy e-doręczenia spowodują... Tak, może nie tak znaczne, jak pozostałe procesy, ale w pewnym zakresie spowodują ograniczenie zapotrzebowania na pracę fizyczną.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Telekomunikacja.)

Telekomunikacja...
Aniu, to dla ciebie.

**ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
STRATEGII I KONTROLINGU
W ZAKŁADZIE
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
MARIA KULESZA**

Dobrze. Koszty telekomunikacji zaplanowane na 2023 r. znacząco wzrastają. Głównym czynnikiem powodującym wzrost tych kosztów jest konieczność zabezpieczenia znacznie wyższych środków na dzierżawę łączy teletransmisyjnych. Mówimy tu o usługach internetu, zwłaszcza w mniejszych placówkach ZUS, wykorzystywanego chociażby do tego, żeby w coraz większym stopniu móc świadczyć na rzecz naszych klientów obsługę tzw. e-wizyt, wizyt online. To jest pierwsza sprawa.

A druga sprawa to jest to, że my od 1,5 roku... no, teraz, to już blisko od 2 lat ponosimy dodatkowe koszty wysyłki SMS-ów w zakresie wypłat różnych świadczeń na rzecz naszych klientów. I to też jest koszt, który po prostu wpływa na wzrost kosztów w tej pozycji planu. Nie wzrastają znacząco koszty usług telefonii stacjonarnej ani telefonii komórkowej. Głównie to są koszty dodatkowej usługi SMS i dzierżawy łączy teletransmisyjnych.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze. To ja mam... Jeszcze coś jest co do moich pytań?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze. Bo ja mam jeszcze dodatkowe pytania.

Ale to proszę skończyć.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Dobrze.

Jeżeli chodzi o poziom wynagrodzeń, to w tym roku mamy zaplanowany zgodnie ze wskaźnikiem dla całej sfery budżetowej. A w zeszłym

roku udało nam się, ze względu na działania oszczędnościowe, wygospodarować dodatkowe środki na podwyżki. I mogę wspomnieć, że w tej chwili w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych średnie wynagrodzenie...

(Głos z sali: Zasadnicze.)

...zasadnicze wynosi 5 tysięcy 695 zł.

(Głos z sali: Oczywiście brutto.)

To jest oczywiście brutto i to jest oczywiście wynagrodzenie zasadnicze, czyli bez wszelkiego rodzaju premii typu – nie wiem – nagrody czy trzynastki, odprawy emerytalne, nagrody jubileuszowe.

Ale ta kwota może być trochę myląca przede wszystkim z dwóch powodów. Ja zachęcając przy różnego rodzaju okazjach różne osoby do aplikowania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zawsze mówię, że w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w zasadzie każda specjalizacja ma swoje miejsce. Bo my zatrudniamy tak naprawdę od rzemieślników, którzy zajmują się drobnymi naprawami – bo takie osoby są potrzebne – aż po wysoko wykwalifikowaną kadrę, np. właśnie lekarzy. Tutaj jesteśmy bardzo niekonkurencyjni. Zarobki lekarzy są wśród poszczególnych grup pracowników jednymi z najwyższych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Ze względu właśnie na to, że tak naprawdę Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest dużym centrum danych, dużym centrum informatycznym, my zatrudniamy informatyków sieciowców, programistów... Ja u siebie, chociażby po to, żeby na państwa potrzeby przekazywać analizy... Teraz np. mam przed sobą szczegółowe dane. Nawet mogę powiedzieć, w jakim PKD jaka narodowość pracuje. Czyli zatrudniamy też ludzi od – to się może nieładnie nazywa – data miningu. I taki człowiek też musi być... ja nie powiem, że bardzo konkurencyjny, bo pewnie nie zatrudnimy tych topowych z rynku, ale musimy zatrudnić wystarczająco dobrych. Tak więc jest pewne przesunięcie tych wynagrodzeń, a średnia, jak to zawsze bywa, nie oddaje pełnej rzeczywistości.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze, to ja mam jeszcze 2 uwagi.

Najpierw co do kwestii ukraińskich. Przede wszystkim poprosimy o dane. Bo jest jeszcze jedna rzecz – pan podał ogółem liczbę obywateli

ukraińskich, od których są wypłacane składki. A ciekawy byłby podział na tych, którzy są, powiedzmy, już w Polsce 2, 3, 5, 8 lat – bo znam takich – i tych, którzy przyjechali po 24 lutego. Bo ta dyskusja i to, co będziemy dziesiątego omawiali, czyli nowelizacja ustawy o pomocy dla obywateli Ukrainy, nie dotyczą tego, czy oni budowali nasze PKD przed 24 lutego. Bo co do tego się już wszyscy zgadzamy i to nie podlega dyskusji. A jeżeli się pojawia jakaś dyskusja, która mogłaby iść w złym kierunku, to ona dotyczy tych, którzy napłynęli po 24 lutego, i skierowanej w ich kierunku pomocy. I byłoby istotne rozdzielenie na to.

I poprosimy, gdyby się dało do dziesiątego, a nawet wcześniej – powiedzmy, nie wiem, w ciągu 2 czy 3 dni... Chodzi o to, żebyśmy na dziesiątego, omawiając tę ustawę, mieli te dane i mogli się nimi posiłkować. To jest kwestia pierwsza.

I kwestia druga, co do FUS. To są wydatki na prewencję wypadkową oszacowane na kwotę 114 milionów 412 tysięcy zł. Państwo tam opiszecie to, ale trochę ogólnie. Ja bym poprosił o uszczegółowienie. To znaczy co się w ramach tych 114 milionów zł dzieje, na czym konkretnie ta prewencja polega, co państwo robicie? Dziękuję.

**CZŁONEK ZARZĄDU ZAKŁADU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
PAWEŁ JAROSZEK**

Dobrze, to te dane szczegółowe dotyczące naszej prewencji rentowej i projektów programów, które wykonujemy, też doślemy. Myślę, że to nie zajmie dużo czasu. Poproszę departament, który się tym zajmuje.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Dobrze.)

A jeżeli chodzi o cudzoziemców, w szczególności obywateli Ukrainy, to ja mam przed sobą dane, które pokazują, że tak naprawdę ci ubezpieczeni, o których mówimy, to w zasadzie nie są jeszcze ci, którzy napłynęli do nas po 24 lutego, bo na koniec lutego 2022 r. liczba ubezpieczonych osób z obywatelstwem ukraińskim wynosiła dokładnie 641 tysięcy 276 osób, zaś na koniec listopada były to 753 tysiące 308 osób. A więc tutaj mamy przyrost, powiedzmy, o 104 tysiące osób. Czyli to na pewno nie jest ta grupa, która wpłynęła. No, pamiętajmy, że generalnie to

przyjechały mamy z dziećmi, które się powoli tutaj...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, dokładnie, dokładnie.

Tak że oczywiście wszystkie dane, które mamy – będziemy musieli sięgnąć trochę do danych z PESEL – postaramy się jak najszybciej zagregować i doręczyć, również w zakresie prewencji rentowej i wypadkowej.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze, bardzo dziękujemy. Prezesie, z mojej strony to wszystko.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie. Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś uwagi, pytania? Nie widzę, nie słyszę.

W takim razie przyjmujemy kierunkową rekomendację.

Przechodzimy – szczęśliwie – do ostatniej części naszego omówienia budżetu państwa na rok 2023.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Potem będzie jeszcze głosowanie. Ale to szybko, dziesięć...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze.

To jest część 72 „Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”, którą zreferuje zastępca prezesa KRUS.

Czy jest pan prezes?

(Zastępca Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka: Pani.)

A, pani prezes. Jest. Znakomicie.

Koreferentem jest pan senator Benjamin Godyła.

Poprosimy o zreferowanie, następnie zrobimy krótką przerwę techniczną na przywołanie pani przewodniczącej i następnie przeprowadzimy wszystkie kwestie legislacyjne.

Proszę bardzo.

**ZASTĘPCA PREZESA
KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO
MONIKA RZEPECKA**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Wysoka Komisjo!

Wydatki w części 72 „Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”, zgodnie z projektem ustawy budżetowej na rok 2023, zaplanowano w kwocie 20 miliardów 141 milionów 246 tysięcy zł. Największą część w tej części budżetu państwa stanowi dział 753 „Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne”. W tym jest największa pozycja – dotacja do Funduszu Emerytalno-Rentowego, która została zaplanowana na 19 miliardów 878 milionów 144 tysiące zł. Oznacza to wzrost w stosunku do 2022 r. o 6,5%. Dotacja stanowi głównie uzupełnienie środków funduszu na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo, a jej wzrost wynika z waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych. Przy tym kwoty podane Wysokiej Komisji są zgodne z projektem ustawy budżetowej zakładającej wskaźnik waloryzacji 113,79%, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów. Czyli to, co państwu będę prezentowała, nie obejmuje jeszcze planów waloryzacji emerytur i rent rolniczych na 2023 r.

Istotną kolejną pozycją w części 72 są wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa, które są zlecone do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Mianowicie są to m.in. świadczenia dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych oraz ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie i kompensacyjne, świadczenie pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej, świadczenie wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej, a także rodzicielskie świadczenie uzupełniające. I na ten cel zaplanowano kwotę 241 milionów 983 tysięcy zł. Jest tu spadek o 4,5% w stosunku do roku 2022. Przyczyna jest naturalna – po prostu spadek liczby beneficjentów, którzy tego typu świadczenia pobierają.

Następną pozycją jest dotacja do Funduszu Prewencji i Rehabilitacji, która została zaplanowana na kwotę 13 milionów 656 tysięcy zł. Jest tu spadek o ok. 8,9%. Taką dostaliśmy dyspozycję, decyzję, do której się zastosowaliśmy.

Pozostała kwota w ramach części 72 jest na: obronę narodową, ochronę zdrowia i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej. Są na to zaplanowane środki w kwocie 7 milionów 480 tysięcy zł. I tu jest spadek o 7,6% w stosunku do roku 2022.

Przejdę teraz do poszczególnych funduszy, do 3 naszych funduszy.

Jako pierwszy Fundusz Emerytalno-Rentowy. Przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego

zaplanowano na łączną kwotę 22 miliardów 724 milionów 129 tysięcy zł. I oznacza to wzrost w porównaniu z rokiem 2022 o 5,1%. Podstawowym powodem jest stawka waloryzacji, przewidziana zgodnie z wytycznymi ministra finansów z sierpnia 2022 r., w przybliżeniu 113,8%. Podstawowym źródłem przychodów Funduszu Emerytalno-Rentowego jest dotacja z budżetu państwa w kwocie 19 miliardów 878 milionów 144 tysięcy zł oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w kwocie 1 miliarda 610 milionów 669 tysięcy zł. Składki te stanowią 7,1% całych przychodów Funduszu Emerytalno-Rentowego. Pozostałe przychody, w kwocie 53 milionów 856 tysięcy zł, są mniejszymi pozycjami i są to zwroty nienależnie pobranych świadczeń i odsetki z tytułu zwłoki w opłacie składek.

Do tych wyliczeń i do tego planu przyjęto liczbę ubezpieczonych na poziomie 1 miliona 54 tysięcy osób. Jest tu spadek o ok. 3% w stosunku do roku 2022 r. Taki spadek obserwujemy sukcesywnie, z roku na rok, od 2006 r. Jest on z przyczyn naturalnych.

Jeśli chodzi o koszty Funduszu Emerytalno-Rentowego, to zaplanowano je w kwocie łącznej 23 miliardów 115 milionów 2 tysięcy zł. Jest tu wzrost o 7,2% w stosunku do 2022 r. Główną pozycją jest wypłata rent i emerytur rolniczych, w kwocie 18 miliardów 84 milionów 563 tysięcy zł. Jest tu wzrost blisko o 10%, o 9,9%. Koszty realizacji zadań Funduszu Emerytalno-Rentowego uwzględniają skutki finansowe wynikające z przyjęcia i stosowania przepisów ustawy z 28 kwietnia 2022 r., która wprowadziła bardzo istotną zmianę – mianowicie przyznawanie emerytury bez obowiązku przekazywania gospodarstwa rolnego. I na ten cel przewidzieliśmy w ustawie budżetowej na rok przyszły ok. 384 milionów 981 tysięcy zł, a dokładnie na przyznanie emerytur rolniczych w pełnym wymiarze świadczenia jest kwota 370 milionów 866 tysięcy zł. I dodatkowo ustawa ta wprowadziła możliwość doliczenia osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 r. dodatku do emerytury rolniczej za okres odbywania czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim. Na to jest kwota 14 milionów 115 tysięcy zł.

Do planu przyjęto przeciętną liczbę świadczeniobiorców, czyli emerytów i rencistów, na poziomie 995 tysięcy. Będzie ona niższa w 2023 r. w porównaniu z 2022 r., jak przewidujemy, o ok. 1,5%.

Przeciętną miesięczną wysokość świadczenia rolniczego zaplanowano na poziomie 1 tysiąca 399 zł – to jest bez dodatków i wynika z tego zastosowanego wskaźnika waloryzacji z sierpnia 2022 r.

Na pozostałe świadczenia, obejmujące m.in. zasiłki macierzyńskie, pogrzebowe oraz refundację kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych, zaplanowaliśmy środki w łącznej kwocie 2 miliardów 491 milionów 804 tysięcy zł. Jest tu wzrost o 7,2% w stosunku do roku ubiegłego. Poza tym zaplanowaliśmy składki na ubezpieczenia zdrowotne dla rolników w kwocie 1 miliarda 766 milionów 582 tysięcy zł. I jest tu wzrost o 0,1% w stosunku do roku poprzedniego. To był Fundusz Emerytalno-Rentowy.

Teraz Fundusz Prewencji i Rehabilitacji. Przychody Funduszu Prewencji i Rehabilitacji zaplanowaliśmy na łączną kwotę 58 milionów 406 tysięcy zł, w tym 44 miliony 420 tysięcy zł będzie stanowić odpis z funduszu składkowego, czyli ponad 76% przychodów Funduszu Prewencji i Rehabilitacji.

Koszty realizacji zadań z Funduszu Prewencji i Rehabilitacji zaplanowano na poziomie 66 milionów 399 tysięcy zł. Jest tu wzrost o 18,4% w stosunku do roku 2022. Główną pozycją kosztów – ponad 80,6%, czyli kwota 53 milionów 530 tysięcy zł – są środki przeznaczone na zakup usług zdrowotnych, czyli na podstawowe zadanie kasy w tym zakresie. Planowany wzrost, o kwotę 9 milionów 417 tysięcy zł, pozwoli na podwyższenie w 2023 r. stawki odpłatności za osobodzień za rehabilitację rolników, dzieci rolników oraz na sfinansowanie nowych zadań w zakresie rehabilitacji, które wprowadziła ustawa z 28 kwietnia 2022 r. A mianowicie rehabilitacji leczniczej osób uprawnionych już do emerytury rolniczej oraz turnusów regeneracyjnych dla opiekunów osób niepełnosprawnych. I na koszty rehabilitacji, w tym stawki odpłatności za osobodzień za rehabilitację, a więc na turnusy rehabilitacyjne dla rolników jest przewidziana kwota 46 milionów 600 tysięcy zł. Tu jest wzrost o 15,6%. Tak jak powiedziałam, wynika to ze wzrostu stawki za osobodzień. Za układ ruchu będzie to wzrost o 30 zł, do kwoty 150 zł; za układ krążenia i po przebytej chorobie COVID – o 40 zł, do kwoty 160 zł; za „Szkołę pleców” – o kwotę 30 zł, do 190 zł; za rehabilitację leczniczą dzieci rolników – wzrost o 22,5%, koszt osobodnia będzie 170 zł, czyli wzrost również o 30 zł; za

rehabilitację leczniczą dla osób uprawnionych do emerytury rolniczej – tu przewidzieliśmy dodatkową kwotę 1 miliona 690 tysięcy zł – kwota za osobodzień będzie wynosiła 133 zł. I również przewidzieliśmy na turnusy regeneracyjne dla opiekunów osób niepełnosprawnych kwotę ok. 570 tysięcy zł – 133 zł za osobodzień.

Fundusz Administracyjny, trzeci z naszych funduszy. Przychody oszacowano na kwotę 932 milionów 840 tysięcy zł. Podstawową pozycję przychodów tego funduszu stanowi odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 770 milionów 553 tysięcy zł – jest tu wzrost o 8,2% – i odpis z funduszu składkowego w kwocie 82 milionów 6 tysięcy zł.

Koszty realizacji zadań Funduszu Administracyjnego zaplanowano w kwocie 1 miliarda 891 tysięcy zł. Tu jest wzrost o 12,2% w stosunku do roku ubiegłego. Największą pozycję stanowią koszty wynagrodzeń osobowych, zaplanowane w kwocie 450 milionów 254 tysięcy zł, które stanowią 45% kosztów ogółem Funduszu Administracyjnego. Planowany wzrost wynagrodzeń dla pracowników KRUS w 2023 r. stanowi 17,1%, a w ramach tych 17,1% jest również wyrównanie do najniższego wynagrodzenia, już policzonego na 3 tysiące 600 zł, zaplanowanego na lipiec 2023 r. Zatrudnienie zaplanowano na poziomie 6 tysięcy 400 etatów, przy średnim wynagrodzeniu, licząc całość funduszu wynagrodzeń, na 5 tysięcy 565 zł. Przy tym chciałabym bardzo wyraźnie podkreślić, że to jest 5 tysięcy 565 zł z uwzględnieniem całego funduszu wynagrodzeń, czyli pensji zasadniczej, dodatków specjalnych, stażowych, również pochodnych z Centralnego Funduszu Wypłat Okolicznościowych plus obowiązkowego 3-procentowego funduszu nagród. A średnie wynagrodzenie zasadnicze w KRUS za 2022 r. to 3 tysiące 860 zł. I to chciałabym wyraźnie podkreślić. W tej chwili odsetek zatrudnionych osób niepełnosprawnych wynosi ponad 7%, dokładnie 7,21%, dla całego KRUS na 30 listopada 2022 r.

Inne koszty Funduszu Administracyjnego to usługi pocztowe i bankowe doręczenia świadczeń w kwocie 103 milionów 955 tysięcy zł. Pozostałe koszty to zakup usług remontowych i informatycznych oraz pozostałe koszty własne, w tym zakup energii. W tym roku podpisaliśmy umowę i jest o 400% więcej, jeśli chodzi o stawkę za 1 kWh. Ale udało się, umowa została zawarta, więc jesteśmy szczęśliwi.

I to chyba byłoby wszystko. Tak że, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję. Jeśli byłyby pytania, to bardzo proszę.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo, Pani Prezes.
Pan senator Benjamin Godyla.

**SENATOR
BENIAMIN GODYLA**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Na pewno będzie to pozytywnie zaopiniowane, tylko mam kilka pytań.

Praktycznie obszar KRUS maleje, bo, tak jak pani dyrektor powiedziała, co roku jednak naturalnie ubywa 3% ubezpieczonych. Tak jest już od dłuższego czasu. Tylko niepokojące są tutaj... No, to jest taki budżet, że się nie poszaleje, jak widzę. Wysłuchałem danych dotyczących budżetu ZUS. W porównaniu z nimi niepokojące są jednak te... Ja po raz kolejny mówię o wynagrodzeniach. W tamtym roku, jak pani wspomniała, wynagrodzenie zasadnicze to było 3 tysiące 860 zł. Ja mam z jednego z oddziałów... Może się pani domyślać skąd. Już mi podano, jak będzie w tym roku. Tam 5 osób, które mają staż pracy między 12 a 16 lat, ma najniższą krajową, zaś najwięcej ma osoba, która pracuje 30 czy 35 lat i ma 3 tysiące 700 zł. A tu jakiś starszy specjalista ma 4 tysiące 200. No, jest to 200 zł... Ja wyliczyłem na podstawie tych 12 osób... To mi dało średnią zasadniczą w tym roku 3 tysiące 666 zł. Jest to tylko niecałe 200 zł więcej.

Tak że czy nie macie jakichś środków, nie wiem, rezerwowych, żeby... Bo praktycznie trzeba by było tak naprawdę uzupełnić tę lukę między tymi najmniej zarabiającymi a tymi, którzy już pracują 30 lat. Jest to takie... W porównaniu do ZUS, gdzie, jak pan prezes czy dyrektor powiedział, ta średnia zasadnicza wynosi 5 tysięcy 900 zł... A tu jest 3 tysiące 660 zł. Jest to potężna przepaść, a praca praktycznie jest taka sama.

(Zastępca Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka: Mhm.)

Tak że prosiłbym o odpowiedź na pytanie, czy macie jakieś mechanizmy, jakieś oszczędności, jakąś możliwość.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo.

ZASTĘPCA PREZESA
KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO
MONIKA RZEPECKA

Bardzo dziękuję, Panie Senatorze, i za to pytanie, i za podkreślenie tych niskich zarobków. Jest to fakt, który stwierdzamy. Faktycznie zarobki w KRUS są niższe niż te w ZUS. Cieszymy się, że w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych są one wyższe.

Ale chciałabym zwrócić uwagę na jeden element: mianowicie... Bo pan senator przytoczył dane. Ja oczywiście absolutnie ich nie podważam, ale one są wycinkowe...

(*Senator Benjamin Godyla: Z wyłączeniem kierowniczych stanowisk.*)

Tak, z wyłączeniem kierowniczych stanowisk.

Ponieważ w 2022 r. dostaliśmy więcej o 7,8% środków na fundusz wynagrodzeń, to te środki podzieliliśmy według zasady, bo przez kilka lat nie było podwyżek w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Tak więc poza wyrównaniem do najniższego wynagrodzenia, wszyscy pracownicy dostali po 454 zł, a pozostała drobna rezerwa została przeznaczona na dodatkowe wyrównanie, już indywidualne, zgodnie z obiektywnie określonymi kryteriami. Spowodowało to, że w tym roku nie będziemy musieli tak dużej liczbie osób i o tak dużą kwotę podnosić płac do płacy minimalnej, ale spowodowało to dosyć duże spłaszczenie wynagrodzeń.

W tym roku, co chciałabym zauważyć, fundusz wynagrodzeń w KRUS wzrasta o 17,1% – w porównaniu do średniej 7,8% przewidzianej dla sfery budżetowej. Tak więc jesteśmy bardzo wdzięczne i bardzo wdzięczni panu premierowi Kowalczykowi i rządowi za uwzględnienie naszych postulatów i zwiększenie budżetu wynagrodzeń. Tę większą kwotę, te 17,1% dopiero będziemy dzielić. Będzie to oczywiście w uzgodnieniu...

(*Senator Benjamin Godyla: Przepraszam...*)

Tak?

(*Senator Benjamin Godyla: Te 17% jest już z uwzględnieniem tych najniższych...*)

Tak. Ono będzie je włączało, Panie Senatorze...

(*Senator Benjamin Godyla: Bo 15% mamy najniższy...*)

Tak, przy czym w roku 2022 dużo więcej środków z budżetu musieliśmy przeznaczyć na wyrównanie do najniższej płacy, do 3 tysięcy 200 zł, niż w tym roku przeznaczymy na to wyrównanie, czyli do 3 tysięcy 600 zł. Bo my już robimy symulację dla obowiązkowej podwyżki płacy minimalnej, która będzie w lipcu. O ile ja dobrze pamiętam, to ok. 4 milionów zł będzie nas kosztowało wyrównanie wynagrodzeń do 3 tysięcy 600 zł, do płacy minimalnej.

Czyli tak, w tych 17,1% musimy uwzględnić podwyżkę płacy minimalnej. Ale i tak chciałabym...

(*Senator Benjamin Godyla: Dużo wam jednak... Przepraszam. Czy mogę, Panie Przewodniczący?*)

(*Wypowiedź poza nagraniem*)

(*Przewodniczący Jan Filip Libicki: ...Przewodnicząca Magdalena Kochan.*)

SENATOR
BENIAMIN GODYLA

Jednak dużo pochłonie ta różnica do minimalnej, bo to jest 15%.

ZASTĘPCA PREZESA
KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO
MONIKA RZEPECKA

Nie, Panie Senatorze.

(*Senator Benjamin Godyla: Z 3 tysięcy 10 zł do...*)

4 miliony oszacowaliśmy... Jeśli mogę... Oszacowaliśmy to na 4 miliony.

(*Senator Benjamin Godyla: Może ja nie wiem, ile konkretnie jest tych etatów.*)

Tak.

My wliczyliśmy dla wszystkich osób, które... Czasami brakuje, nie wiem, 20 czy 50 zł. Ale zgadzam się – i pan senator przytoczył dobre dane – że może się zdarzyć, że osoba z bardzo dużym doświadczeniem zarabia niewiele ponad najniższą, ponieważ po prostu dzięki zeszłorocznej podwyżce nastąpiło pewne spłaszczenie pensji.

Chciałabym też powiedzieć, że w tamtym roku mieliśmy jeszcze dodatkowe wypłaty i na dzień pracownika, i na koniec roku. A więc naprawdę wszelkie możliwe starania...

(Senator Benjamin Godyla: ...A tu chodzi o...)

Tak, oczywiście zgadzam się.

Tak że w tym momencie średnia, którą wyliczyliśmy, mogę powiedzieć, też na potrzeby dzisiejszego posiedzenia komisji, kwota brutto za 2023 r. – oczywiście są to symulacje przy założeniu podwyższenia wynagrodzeń do kwoty płacy minimalnej – to będzie 3 tysiące 900 zł. Tyle będzie po podwyżce, przy założeniu że razem z wyrównaniem do płacy minimalnej... Ale nie mówię o średniej, która będzie obejmowała dodatkowy podział środków i wszystkie składniki.

PRZEWODNICZĄCY

JAN FILIP LIBICKI

Dziękuję bardzo.

Pan senator jeszcze?

(Senator Benjamin Godyla: Nie, dziękuję ślicznie.)

Pani przewodnicząca Magdalena Kochan.

SENATOR

MAGDALENA KOCHAN

Jedno tylko pytanie: jakie kryteria trzeba spełnić, żeby dostać pracę u was, zatrudnić się w KRUS? Czy trzeba mieć wyższe wykształcenie?

ZASTĘPCA PREZESA

KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA

SPOŁECZNEGO

MONIKA RZEPECKA

To znaczy, są, Pani Senator, różne kryteria, w zależności od stanowiska, na które ogłaszamy nabór. Tabela wszystkich stanowisk, które u nas są, jest określona w rozporządzeniu. I w zależności od tego, jaka jest potrzeba, jakie są potrzebne stanowiska... Nabory są konkurencyjne i otwarte. Za każdym razem jest ogłoszenie, w którym są określone kryteria. Są stanowiska, na które jest konieczne wyższe wykształcenie, np. główny specjalista – tak jest od stanowiska starszego

specjalisty – ale są też stanowiska, na których nie jest konieczne wyższe wykształcenie.

(Senator Benjamin Godyla: Czy jeszcze mogę, Panie Przewodniczący?)

PRZEWODNICZĄCY

JAN FILIP LIBICKI

Sekundkę, ja jeszcze zapytam.

Rozumiem, że Biuro Legislacyjne nie ma uwag do KRUS?

Dobrze, proszę bardzo. Będziemy kończyć.

SENATOR

BENIAMIN GODYLA

Krótko: czy, założymy, główny specjalista lub starszy specjalista ma tyle samo w powiatowym biurze, a w innej części kraju ma większe wynagrodzenie?

(Zastępca Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Monika Rzepecka: Tak.)

Czy one są zróżnicowane, czy stałe?

ZASTĘPCA PREZESA

KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA

SPOŁECZNEGO

MONIKA RZEPECKA

Zróżnicowane, Panie Senatorze. Rozporządzenie określa widełki. Tu jest tak samo jak w służbie cywilnej. Również w przypadku pracowników pracujących w KRUS są widełki. I może się tak zdarzyć, że np. stawkę, gdzie średnia w widełkach wynika... To znaczy one są zróżnicowane regionalnie. To nie jest tak, że... Nie mamy spłaszczenia. Absolutnie nie mamy spłaszczenia, bo to wynika z doświadczenia i...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie, główny specjalista może pracować na tym samym stanowisku przez lat 15 czy 10 i my musimy mieć możliwość podnoszenia mu pensji, przy pracy na tym samym stanowisku.

(Senator Benjamin Godyla: Dziękuję.)

Trochę się zamotałam, ale mam nadzieję, że było to zrozumiałe.

(Senator Benjamin Godyla: Rozumiem, rozumiem.)

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa senatorów ma jakieś uwagi? Nie widzę, nie słyszę.

W takim razie przyjmujemy kierunkową opinię pana senatora Beniamina Godyli.

Teraz przychodzi czas na podsumowanie naszej dwupółgodzinnej pracy.

Otóż jest jeden wniosek. Wszystkie, że tak powiem, rekomendacje są pozytywne, tylko jeżeli chodzi o Państwową Inspekcję Pracy, to pojawiła się propozycja wniosku legislacyjnego. A propozycja tego wniosku legislacyjnego jest następująca: przywrócić – mówię ogólnie – kwotę 28 milionów zł, która była w projekcie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy, jaki wpłynął do Sejmu. W trakcie prac sejmowych zostało to, że tak powiem, zmniejszone o 28 milionów zł. Propozycja złożona przez panią przewodniczącą Magdalenę Kochan była taka, aby jako źródło pozyskania tych 28 milionów zł wskazać dotację dla telewizji publicznej bądź budżet Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Czy pani senator Orzechowska ma jeszcze jakąś propozycję źródła finansowania tego uzupełnienia dla Państwowej Inspekcji Pracy? Bo umówiliśmy się, że na koniec o to zapytam.

**SENATOR
BOGUSŁAWA ORZECZOWSKA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Ja mam taki wniosek, żeby w tej chwili przegłosować budżet w tej formie, jaka jest, a na posiedzeniu plenarnym wskazać źródło finansowania i zwiększenia, dlatego że kwestia niedofinansowania Państwowej Inspekcji Pracy nie jest pierwszy raz. Co roku mamy ten sam problem i co roku widzimy, że jednak Państwowa Inspekcja Pracy wymaga dodatkowych funduszy. Wiadomo, że planowane fundusze zmieniają się w czasie roku i też jest możliwość wpłynięcia na nie z czasem, ale ja myślę, że jeżeli już na początku roku będzie zaplanowane zwiększenie, czyli praktycznie powrót do pierwotnej wartości planowanego budżetu, to będzie to bardzo ważne. I dlatego ja mam taką propozycję: w tej chwili przegłosować budżet w formie, jaką dostaliśmy, a na sali plenarnej wnieść poprawkę dotyczącą

zwiększenia finansowania Państwowej Inspekcji Pracy o 28 milionów zł i wskazać szczegółowe źródło finansowania.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że będzie kontrwniosek pani przewodniczącej Magdaleny Kochan. Czyli mamy w tej chwili, jak rozumiem...

To najpierw proszę zgłosić wniosek, a potem ja będę rekapitulował.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję.

Ja chciałabym podtrzymać wniosek o uzupełnienie budżetu Państwowej Inspekcji Pracy o... Nie pamiętam w tej chwili dokładnie tej kwoty, bo nie mam przed sobą danych, ale wszyscy ją znamy.

(Głos z sali: 28 milionów 420 tysięcy zł.)

O 28 milionów 420 tysięcy zł. I o taką samą kwotę uszczuplić dotację dla telewizji publicznej.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze.

Czy kancelaria premiera też w to wchodzi? Jako wariant czy drugi wniosek.

(Senator Magdalena Kochan: Ja wskazuję telewizję publiczną.)

Rozumiem, dobrze. To teraz...

(Senator Magdalena Kochan: Taki jest mój wniosek.)

Dobrze. Czyli mamy 2 wnioski. Pierwszy jest wniosek pani przewodniczącej Magdaleny Kochan, aby przywrócić pierwotny budżet Państwowej Inspekcji Pracy. A wskazanym źródłem przywrócenia tego budżetu jest dotacja dla telewizji publicznej. Drugi jest wniosek pani senator Bogusławy Orzechowskiej, aby przyjąć w tej chwili cały projekt bez poprawek, a zgłosić stosowną poprawkę na posiedzeniu plenarnym.

W jakiej kolejności, Pani Mecenase, przegłosujemy te wnioski?

Proszę bardzo.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BOŻENA LANGNER

Jest jeszcze kwestia tego, jak jest sformułowana ta poprawka.

(Senator Magdalena Kochan: Pani Mecenasa, bardzo dokładnie ją formułuję.)

Pani Senator, ja bardzo panią przepraszam, ale proszę mi pozwolić powiedzieć te parę słów, ponieważ ustawa budżetowa, to nie jest taka ustawa jak wszystkie inne.

(Senator Magdalena Kochan: Ja rozumiem, Pani Mecenasa...)

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Momencik, niech pani mecenasa skończy.)

Jest to dość skomplikowana materia i sposób pisania poprawek wymaga skonkretyzowania. Nawet na poziomie wnoszenia tego wniosku przez panią senator padło określenie „dotacja”, przy czym ustawa budżetowa posługuje się określeniem „wartość nominalna nowo wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych”, która wyniesie 2 miliardy 700 milionów zł. W związku z tym to wymaga jednak zastanowienia i pewnej analizy – bo są to papiery wartościowe – czy można tak przyjąć, zmniejszyć tę kwotę i przekazać na Państwową Inspekcję Pracy. Tak więc jest pewna wątpliwość i ja w tej chwili nie mogę państwu podsunąć rozwiązania, bo to wymaga jednak pewnego zastanowienia. To jest jedna sprawa.

A druga sprawa to jest kwestia tego, że to na Państwową Inspekcję Pracy będzie przeznaczone, więc to przeznaczenie jest. Myślę, że tu należy przyjąć taką konstrukcję, jak przy głosowaniu – gdy nie ma wniosku o odrzucenie, to głosujemy nad przyjęciem bez poprawek, a następnie nad poprawką.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Czy możemy? No, możemy ją przegłosować w sposób ogólny, tak jak zostało powiedziane, bo to jest opinia, tak? A więc w taki sposób jest to możliwe. Tyle mogę powiedzieć.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Przepraszam bardzo. To najpierw co do rozstrzygnięcia pierwszej kwestii... Mnie się

wydaje, że nic nie stoi na przeszkodzie, abyśmy przyjęli... To znaczy najpierw trzeba będzie rozstrzygnąć kwestię tego, którym z tych 2 wniosków będziemy się zajmować.

Czyli ja rozumiem, że propozycja pani mecenasa jest taka, aby najpierw przegłosować wniosek pani senator Bogusławy Orzechowskiej o przyjęcie wszystkich tych zaopiniowanych przez nas części budżetu bez poprawek. To będzie pierwszy wniosek.

A drugi wniosek będzie wnioskiem pani senator Magdaleny Kochan o to, aby maksymalnie ogólnie sformułowana przez panią mecenasa poprawka – na tyle, na ile to się da na obecnym etapie – została przegłosowana. Ona trafi następnie na posiedzenie komisji finansów. Jeśli na posiedzeniu komisji finansów okaże się, że ona jest sformułowana błędnie, nie tak, jak należy, to powtórzmy ją na posiedzeniu plenarnym. I wtedy zobowiążę panią mecenasa do tego, aby do posiedzenia plenarnego taka poprawka, że tak powiem, została legislacyjnie przygotowana.

Myślę, że mamy jasność co do tego, nad czym będziemy w tej chwili głosowali.

Czyli najpierw głosujemy nad wnioskiem pani senator Bogusławy Orzechowskiej o przyjęcie ustawy...

(Senator Magdalena Kochan: Jedno tylko zastrzeżenie...)

Tak?

(Senator Magdalena Kochan: ...Panie Przewodniczący, jeśli mogę.)

Proszę bardzo.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Bo, jak rozumiem, co do meritum sprawy to my wszyscy zgadzamy się, że chcemy poprawić...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Tak jest.)

...stan finansów Państwowej Inspekcji Pracy.

A drugorzędną kwestią jest moim zdaniem w tej chwili... Jeśli chcemy to poprawić, to wyrażmy to, formułując taki ogólny wniosek, który merytorycznie wszyscy popieramy. A problem z właściwym sformułowaniem, tym już stricte administracyjnym... Bo to jest kwestionowane przez panią mecenasa. Jeśli my przyjmiemy budżet bez poprawek, to jaki będziemy mieć powód przedstawiania tego na forum komisji finansów publicznych?

(Rozmowy na sali)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę bardzo.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
BOŻENA LANGNER

Oczywiście jest tak, że w opinii komisji mogą się znaleźć ogólne stwierdzenia, które wyraża pani senator.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Dobrze, ja to...)

Z tym że jest to kwestia ogólnego stwierdzenia w opinii. Zaś...

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze, to ja zapytam inaczej. Najpierw przegłosujemy wniosek pani senator Orzechowskiej, a następnie zaproponuję przegłosowanie ogólnej intencji komisji co do tego... Nie jest to wniosek o charakterze legislacyjnym, tylko komisja wyraża intencję co do tego, aby do posiedzenia plenarnego Senatu, który będzie obradował nad budżetem, sformułować stosowną poprawkę, umniejszającą...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Co?

(Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Nie, Panie Przewodniczący.)

(Senator Magdalena Kochan: No właśnie.)

(Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Sytuacja...)

(Brak nagrania)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Sekundkę. To ja zapytam panią przewodniczącą Magdalenę Kochan, czy trzymamy się ogólnej intencji, która będzie zreferowana – myślę, że przeze mnie – jutro na posiedzeniu komisji finansów. To znaczy, że komisja ma taką intencję, by zgłosić, że pojawił się taki wniosek ze strony pani przewodniczącej, aby na

posiedzeniu plenarnym zgłosić poprawkę, która będzie uszczuplała dotację dla telewizji publicznej i dawała Państwowej Inspekcji Pracy. I ja to na posiedzeniu komisji finansów wyrażę. Wtedy nad tym nie głosujemy, tylko przyjmujemy po prostu wniosek pani przewodniczącej Orzechowskiej. Czy też pani przewodnicząca chce jednak, abyśmy dzisiaj wyszli z bardzo ogólnie sformułowanym wnioskiem legislacyjnym? Proszę o odpowiedź.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Ja mam, Panie Przewodniczący, jeszcze jedną propozycję. Mianowicie, ponieważ, poza Państwową Inspekcją Pracy, wszystkie działy zaopiniowaliśmy pozytywnie, to te z wyjątkiem PIP zaopiniujemy pozytywnie. Zaś opinię dotyczącą PIP... Mój wniosek jest prosty: trzeba uzupełnić środki. Państwo ze wszystkich stron politycznych zgadzacie się z tym, że to trzeba zrobić. Mamy problem techniczny, ponieważ nie umiemy prawidłowo sformułować tego wniosku. W związku z tym przegłosujemy ten wniosek w takiej formie, pozostawiając sformułowanie, wyartykułowanie tej poprawki do konsultacji z prawnikami z komisji...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Na posiedzenie plenarne.)

Posiedzenie plenarne zamknie nam sprawę. Praktycznie rzecz biorąc, tam będziemy w tej samej sytuacji.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Nie, bo na posiedzeniu plenarnym... Przepraszam. Jak rozumiem, do czasu posiedzenia plenarnego mamy kilka dni. I wtedy Biuro Legislacyjne będzie w stanie ten wniosek pani przewodniczącej dokładnie opracować.

SENATOR
MAGDALENA KOCHAN

Bo jeśli problem tkwi w papierach dłużnych itd., to ja bardzo chętnie przeformułuję swój wniosek. To będzie o wiele prostsze. 28 milionów czterysta ileś tysięcy z budżetu Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Wniosek będzie prostszy i jednoznaczny.

W związku z tym wycofuję tamten, a składam ten.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze.

Czy to...

(*Senator Magdalena Kochan: Źródło finansowania.*)

Czy to, Pani Mecenass...

(*Główny Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner: Tak, ja tę poprawkę napiszę...*)

Dobrze. Ale możemy ją już tutaj przegłosować? Dobrze, znakomicie.

W takim razie mamy 2 wnioski o charakterze legislacyjnym.

Pierwszy jest taki, aby przyjąć te wszystkie działy ustawy budżetowej, które leżą w zakresie merytorycznym naszej komisji bez poprawek – i to jest wniosek pani senator Bogusławy Orzechowskiej.

Kto z państwa jest za tym wnioskiem? Proszę o podniesienie ręki na sali, jak również o głosowanie zdalne. (4)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał? (1)

Proszę o dodanie głosów senatorów głosujących zdalnie i podanie wyniku?

Czyli wniosek uzyskał większość.

Dobrze.

(*Senator Magdalena Kochan: ...Bezprzedmiotowy, choć moim zdaniem mój był dalej idący.*)

(*Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Nie.*)

Nie.

(*Senator Magdalena Kochan: Tak, oczywiście że tak. Taki, żeby zachować status quo, i taki, żeby zmienić status quo – który jest dalej idący?*)

(*Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Bez poprawek.*)

(*Senator Magdalena Kochan: Bez poprawek? To jest dalej idący?*)

(*Brak nagrania*)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

No, dobrze. To znaczy ja bym powiedział tak: w takim razie opinia komisji budżetowej, jeżeli chodzi o te działy, o których mówimy, jest pozytywna.

Rozumiem, że możemy...

Czy my możemy zgłosić wniosek mniejszości na obecnym etapie, czy zgłosić go jako osobny wniosek?

(*Główny Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner: ...Przedstawiając opinię komisji...*)

Ja powiem tak...

(*Główny Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Bożena Langner: ...Wspomnieć jak najbardziej opisowo o tej kwestii.*)

Dobrze, okej.

Czyli, proszę państwa, ja chcę powiedzieć tak: opinia komisji, wyrażona w głosowaniu nad wszystkimi tymi częściami, jest pozytywna. Ja poinformuję jutro na posiedzeniu komisji finansów, iż pojawił się taki wniosek i, jak rozumiem, prawdopodobnie taki wniosek pojawi się na posiedzeniu plenarnym.

Rozumiem, że ktoś to musi zreferować na posiedzeniu komisji finansów i że zreferuję to ja.

(*Senator Magdalena Kochan: Pan przewodniczący.*)

Tak jest.

Bardzo dziękuję wszystkim.

Zamykam posiedzenie komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 43*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy